

Vlaams
Parlement

vergadering **C29 – BIN2**
zittingsjaar 2011-2012

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur,
Decreetsevaluatie, Inburgering en Toerisme

van 18 oktober 2011

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Linda Vissers tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de omzendbrief BB 2011/2 inzake de raadpleging van de bevolkingsregisters voor interne doeleinden - 2875 (2010-2011)	3
Vraag om uitleg van de heer Bart Martens tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de werking van en het toezicht op intergewestelijke intercommunales - 2882 (2010-2011)	6
Vraag om uitleg van de heer Ward Kennes tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over uitsluiting van de lokale en provinciale sector uit de wet op de herverdeling van arbeid in de openbare sector - 226 (2011-2012)	12
Vraag om uitleg van de heer Willy Segers tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de aanbevelingen van de Staten-Generaal voor Inburgering en Integratie - 57 (2011-2012)	16
Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over het Jaarboek Inburgering & Integratie - 154 (2011-2012)	18
Vraag om uitleg van de heer Jan Durnez tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de toepassing van ethische principes bij initiatieven in het kader van de eeuwherdenking van '100 jaar Grote Oorlog' - 2901 (2010-2011)	25
Vraag om uitleg van de heer Jean-Jacques De Gucht tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de promotie van Vlaanderen in het buitenland aan de hand van onze bier- en chocoladecultuur - 74 (2011-2012)	28
Vraag om uitleg van de heer Stefaan Sintobin tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over het inzetten van reddingsdiensten aan de Vlaamse kust buiten de vastgelegde periode - 109 (2011-2012)	34

■

Voorzitter: mevrouw Annick De Ridder

Vraag om uitleg van mevrouw Linda Vissers tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de omzendbrief BB 2011/2 inzake de raadpleging van de bevolkingsregisters voor interne doeleinden - 2875 (2010-2011)

De voorzitter: Mevrouw Vissers heeft het woord.

Mevrouw Linda Vissers: Minister, in juli verscheen de omzendbrief in verband met de raadpleging van de bevolkingsregisters voor interne doeleinden. U had die omzendbrief aangekondigd in de commissie van 22 maart, naar aanleiding van een vraag om uitleg van mevrouw Schryvers.

De omzendbrief stelt dat elke consultatie van het bevolkingsregister moet passen in de uitvoering van een regelmatige beslissing, genomen door het bevoegde politieke orgaan van de gemeente, waaruit het doel van de raadpleging blijkt. Zonder zulke beslissing mag het college de bevolkingsregisters niet raadplegen.

Dient het feit dat men telkens een beslissing nodig heeft van de gemeenteraad of het college letterlijk te worden genomen? Indien bijvoorbeeld de gemeenteraad de nieuwe inwoners welkom wil heten, dient daarover dan jaarlijks een raadsbeslissing te worden genomen, of is één princiepsbeslissing voldoende? Wat als men de bevolkingsregisters gebruikt om bijvoorbeeld een huwelijksjubileum te vieren, waarbij het college een lid van het college aanduidt om de jubilarissen te bezoeken? Krijgt men dan als gevierde niet de illusie dat de schepen ten persoonlijke titel komt?

Is de omzendbrief ook van toepassing op de stadsdistricten in Antwerpen? Zij zijn wel bevoegd voor de registers van de burgerlijke stand, maar niet voor de bevolkingsregisters. Mogen ze deze bevolkingsregisters middels een beslissing van het districtscollege of de stadsdistrictsraad consulteren? Of dient daarvoor een beslissing te worden genomen door het stadscollege of de gemeenteraad?

Zijn er sinds 26 juli, het verschijnen van de omzendbrief, al gemeenteraads- of collegebeslissingen genomen in deze zin? Misschien kunt u op deze bijkomende vraag niet onmiddellijk antwoorden, maar u mag mij het antwoord ook schriftelijk bezorgen.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Voorzitter, collega's, het is niet vereist dat voor iedere individuele consultatie ook een afzonderlijke gemeenteraads- of collegebeslissing genomen wordt. De beslissing kan algemeen geformuleerd worden, op voorwaarde dat de inhoud en de doelstelling duidelijk zijn, zodat daarover geen misvattingen kunnen ontstaan. Elke consultatie die geschiedt binnen deze inhoud en doelstelling, is dan gelegitimeerd door de eerste algemene beslissing. Nieuwe, afzonderlijke beslissingen voor dergelijke consultaties zijn niet meer nodig.

Ik geef een voorbeeld. De gemeenteraad kan beslissen dat de bevolkingsregisters maandelijks geraadpleegd mogen worden om nieuwe inwoners uit te nodigen om hen te laten kennismaken met de gemeentelijke dienstverlening. Op basis van die ene beslissing van de gemeenteraad mag het bevolkingsregister dus iedere maand geraadpleegd worden.

Het is in de eerste plaats de verantwoordelijkheid van het bevoegde gemeentelijke orgaan om de finaliteit van de raadpleging van de registers duidelijk te bepalen in zijn beslissing. Indien de gemeenteraad beslist dat de bevolkingsregisters geraadpleegd mogen worden zodat het college een jubilaris kan bezoeken om de felicitaties van het gemeentebestuur over te brengen, dan is dat in overeenstemming met de omzendbrief.

Zoals u weet, is het college van burgemeester en schepenen een collegiaal orgaan. Het college regelt zijn eigen werking en kan dus een interne werkverdeling afspreken. In de praktijk is het veelal onmogelijk dat het voltallige college iedere jubilaris zou opzoeken om haar of hem de felicitaties van het gemeentebestuur over te brengen. Het college kan dus een werkregeling afspreken. Het behoort tot de deontologie van een schepen om er bij de jubilaris duidelijkheid over te laten bestaan dat hij in die functie het gemeentebestuur vertegenwoordigt en daar niet ten persoonlijke titel is.

Wat uw bijkomende vraag betreft, verneem ik van de administrateur-generaal dat er geen beslissingen bekend zijn. Dat betekent niet dat er geen zijn. Die worden ons gewoon niet bezorgd. Enkel in het kader van het klachtentoezicht zouden we daar eventueel kennis van kunnen hebben. We kunnen eens informeren, maar ik kan niets garanderen.

De voorzitter: Mevrouw Vissers heeft het woord.

Mevrouw Linda Vissers: Minister, u hebt nog niet geantwoord op mijn derde vraag, over de stadsdistricten in Antwerpen.

Op dit moment zijn er volgens mij nog maar weinig beslissingen genomen in de gemeentebesturen over deze regel. Ik heb in mijn eigen regio navraag gedaan bij de verschillende gemeenteraadsleden. Ik heb ook het verslag van de vraag om uitleg van mevrouw Schryvers er nog eens bij gehaald, en in uw antwoord zei u voortdurend dat de gemeenteraad een reglement zou vaststellen, dat het op de gemeenteraad zou komen om vast te leggen hoe men alles zou doen enzovoort. Het ging alleen maar over de gemeenteraad. Wij waren het daar ook volledig mee eens. Als we nu de omzendbrief bekijken, lezen we daar telkens “een gemeenteraads- of een collegebeslissing”. Dat is natuurlijk iets totaal anders. Bij een gemeenteraadsbeslissing weten wij als gemeenteraadsleden, ook van de oppositie, wanneer een beslissing genomen is. Bij een collegebeslissing ligt dat al iets moeilijker.

Ik heb ook de moeite gedaan om de collegebeslissingen erop na te lezen in mijn eigen regio, en tot op vandaag is er nergens een beslissing genomen over hoe men deze omzendbrief zal uitvoeren.

Het is begonnen met een schriftelijke vraag van mij indertijd, waarin ik vroeg waarom de oppositie – want daar ging het over – geen inzage meer kreeg in eventuele data van jubilarissen voor een gouden bruiloft, of andere zaken. Ik vind het bijzonder jammer dat in uw omzendbrief staat dat men de bevolkingsregisters niet meer kan raadplegen zonder een gemeenteraads- of collegebeslissing.

Waarom hebt u daar ineens een collegebeslissing aan toegevoegd? Waarom hebt u het niet bij een gemeenteraadsbeslissing gelaten? Door welke partij bent u eventueel onder druk gezet om hier de collegebeslissing aan toe te voegen? Ik begrijp dat een aantal partijen, die op dit moment in de meerderheid zitten, op dit moment niet wensen dat wij daar meer inzage in krijgen.

Uw administrateur-generaal zegt dat hij op dit moment geen weet heeft van klachten. Dit moeten we vragen aan al onze gemeenteraadsleden in de verschillende gemeenteraden. Op dit moment is er nog geen beslissing genomen over deze omzendbrief, dus moeten we massaal klacht indienen bij u, minister, om daar gevolg op te krijgen. Minister, wat is uw mening daarover?

De voorzitter: De heer Dehandschutter heeft het woord.

De heer Lieven Dehandschutter: Mevrouw Vissers en haar fractie zien spoken. De regeling die is getroffen, zeker voor jubilarissen, is ingegeven vanuit praktisch oogpunt. In de meeste steden en gemeenten komt de gemeenteraad maandelijks samen, en het college wekelijks. Als men telkens voor een dergelijke administratieve aangelegenheid een raadsbeslissing moet nemen, is dat een slecht voorbeeld van efficiënt bestuur.

En dan uw opmerking dat gevierde jubilarissen de illusie krijgen dat de schepen ten persoonlijke titel komt. In Sint-Niklaas worden de jubilarissen aangeschreven met de vraag of ze bezoek van het stadsbestuur willen ontvangen. Sinds enkele jaren is daar de precisering aan toegevoegd dat, indien ze daarop willen ingaan, ze de voorkeur kunnen uitspreken voor de burgemeester of een bepaalde schepen. Op die manier hebben de mensen de keuze. Dat is een heel soepele en aanvaardbare oplossing, die ook tegemoet komt aan de wensen van de jubilarissen, en rekening houdt met hun privacy.

De voorzitter: De heer De Meulemeester heeft het woord.

De heer Marnic De Meulemeester: Mevrouw Vissers heeft het over de raadpleging van bevolkingsregisters voor interne doeleinden. Ik heb een vraag over de raadpleging voor externe doeleinden. Veel schepencolleges worden bevraagd door tal van verenigingen, zoals voetbalclubs en scholen. De kerstperiode nadert. Veel feestcomités bezoeken de 75-jarigen met een kerstcadeau. In deze donkere periode is daar niets verkeerd aan, integendeel. Kan een college van burgemeester en schepenen te allen tijde afwijkingen toestaan op de omzendbrief? Of moeten bepaalde afwijkingen door de gemeenteraad worden verleend als het college dergelijke vragen krijgt?

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer De Meulemeester, dit laatste punt is aangekaart precies omdat er moeilijkheden waren. Het koninklijk besluit is daarover erg terughoudend. Het liet ongeveer niets toe. We hebben gezegd dat we zouden overleggen met de privacycommissie. Daaruit is een goede regeling gegroeid, die in de omzendbrief staat. Wat mogelijk is, staat in de omzendbrief, wat daarbuiten valt, kan niet.

Mevrouw Vissers, mijn excuses, mijn antwoord was aan elkaar geniet. Daarom vergat ik te antwoorden op uw derde vraag. Daar zit niets achter.

Na consultatie van de juridische dienst van de stad Antwerpen is gebleken dat tot op heden geen delegatie is gegeven aan de binnengemeentelijke organen om de bevolkingsregisters te raadplegen. De administratie van de stad onderzoekt of een delegatie van deze federale bevoegdheid wettelijk mogelijk is.

Indien delegatie mogelijk is en indien de delegatie in de toekomst zou worden verleend, dan moeten de binnengemeentelijke organen uiteraard ook de richtlijnen naleven die opgenomen zijn in de omzendbrief.

Mevrouw Vissers, als u de vraag stelt over gemeenteraad versus college, dan denk ik dat u spoken ziet. Ik ben door niemand onder druk gezet. Het college heeft op twee manieren bevoegdheden: ten eerste, bevoegdheden verleend door de decreetgever, en ten tweede, bevoegdheden verleend door de gemeenteraad. De gemeenteraad heeft volheid van bevoegdheid. Het zou bijvoorbeeld best kunnen dat de gemeenteraad zegt dat ze de maandelijkse organisatie van de nieuwkomers overdraagt aan het college. Dat is een perfect legitieme beslissing.

Dat u niet op de hoogte zou zijn van beslissingen van het college van burgemeester en schepenen, is niet correct. Die moeten u worden bezorgd op de wijze bepaald in het huishoudelijk reglement. Dat staat in het Gemeentedecreet. In het nieuwe Gemeentedecreet dat ik voorbereid, zal dat zelfs op elektronische manier moeten gebeuren, als de raadsleden dat verkiezen. U hebt dus alle rechten. Als u zegt dat een collegebeslissing geen invulling geeft aan die omzendbrief, dan zijn de rechten van de gemeenteraad om daartegen op te komen, volop gegarandeerd.

De voorzitter: Mevrouw Vissers heeft het woord.

Mevrouw Linda Vissers: Ik zie helemaal geen spoken, integendeel. Ik herhaal het, ik krijg geen antwoord. Voor mij gaat het er niet om of we elke maand aan de gemeenteraad iets moeten voorleggen. Mijnheer Dehandschutter, het gaat erom dat uw minister drie maanden

geleden zei dat er een omzendbrief zou komen, en daarin zou staan dat de gemeenteraad een reglement zal vastleggen hoe men naar de jubilarissen gaat. Hoe gaat men een geschenk afgeven? Wat staat er op het kaartje? Dat zou worden vastgelegd in de gemeenteraad. Zo staat het duidelijk in het antwoord van uw minister.

Ik daag de burgemeesters hier uit met de vraag wie de omzendbrief heeft voorgelegd aan zijn gemeenteraad, en gevraagd welke beslissingen hierin kunnen worden genomen. Als er morgen een gouden bruiloft is, dan is er een verschil tussen een bloemstuk met de tekst “Vanwege het gemeentebestuur van een bepaalde gemeente”, of “Vanwege de heer X, burgemeester”. Dat is een heel ander gegeven. Dat zou worden vastgelegd in het reglement dat in deze omzendbrief stond. Ik denk dat er geen enkele gemeente is die deze omzendbrief heeft voorgelegd aan de gemeenteraad om dit reglement toe te passen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Bart Martens tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de werking van en het toezicht op intergewestelijke intercommunales - 2882 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Minister, mijn vraag is enerzijds een opvolgingsvraag van een discussie die een jaar geleden werd gevoerd in deze commissie over het toezicht op intergewestelijke intercommunales. De vraag zoomt anderzijds in op een specifiek geval bij de intergewestelijke intercommunales, namelijk Sibelgas.

Minister, u weet dat er in Vlaanderen heel wat intergewestelijke intercommunales actief zijn. Op vlak van drinkwater is dat bijvoorbeeld de Tussengemeentelijke Maatschappij der Vlaanderen voor Watervoorziening (TMVW), die ook in het Waalse Gewest haar diensten aanbiedt. Op vlak van de energiedistributienetbedrijven is er onder meer Gaselwest, PBE in Vlaams-Brabant en een deel van Waals-Brabant, maar ook Sibelgas. Sibelgas verdient wat bijzondere aandacht. Sibelgas is een gewestgrensoverschrijdende intercommunale die haar activiteiten enkel uitoefent in het Vlaamse Gewest, in de gemeenten Machelen, Vilvoorde, Wemmel, Grimbergen en Meise, maar waarvan het kapitaal ook nog wordt aangehouden door een aantal Brusselse gemeenten via de financieringsintercommunales, de Brusselse Elektriciteitscommunale (IBE) en de Brusselse Gascommunale (IBG).

Dat meergewestelijke karakter van die intercommunale ziet men dus niet op het vlak van haar werking, want alle netten die Sibelgas beheert, liggen in het Vlaamse Gewest. In de publieke aandeelhouders van die intercommunale, waar naast de publieke aandeelhouders ook Electrabel in aanwezig is, zitten een aantal Brusselse gemeenten. Daardoor wordt die intercommunale wat aan het toezicht van de Vlaamse Regering onttrokken. Daar bevindt zich het probleem. Oorspronkelijk was de aanwezigheid van die Brusselse gemeenten in die financieringsintercommunale slechts een overgangsregeling, die zou aflopen na de gemeenteraadsverkiezingen van 2013. Recentelijk hebben IBE en IBG echter beslist hun statuten te wijzigen. Het meergewestelijk karakter wordt met zes jaar verlengd, tot 2019.

In die statutenwijziging wordt bepaald dat beide groepen, de Vlaamse gemeenten in sector Noord en de Brusselse gemeenten in sector Zuid, voor bepaalde zaken een vetorecht tegen nieuwe statutenwijzigingen krijgen. Dat is een heel merkwaardige situatie. Het gaat om een distributienetbeheerder die enkel activiteiten op het Vlaamse Gewest uitoefent, maar waar een aantal Brusselse gemeenten een blijvend vetorecht kunnen uitoefenen op de statutenwijzigingen bij Sibelgas doordat ze in het kapitaal zitten.

Dat dat tot ontsporingen leidt, blijkt onder andere uit de manier waarop men daar omgaat met experts. Historisch was het zo dat die energie-intercommunales experts inhurden om hun mannetje te kunnen staan, ook ten aanzien van de private partner destijds, Electrabel. Bij de oprichting van Eandis, de werkmaatschappij die het beheer uitoefent voor alle gemengde intercommunales, hebben de verschillende distributienetbeheerders in het Vlaamse Gewest afstand gedaan van die experts omdat de expertise werd opgebouwd binnen de werkmaatschappij Eandis. Sibelgas heeft daar echter nooit afstand van willen doen en is blijven werken met die experts. De federale regulator, de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (CREG), zegt – mijns inziens volledig terecht – dat er geen enkele reden is om die kosten te maken omdat die expertise al bij de werkmaatschappij Eandis is. De CREG verwerpt de kosten in de nettarieven. De financieringsintercommunales stellen dat ze die experts toch in dienst wensen te houden en dat ze die zelf wel zullen financieren. Minister, dat gaat dus ten koste van de dividenden waar de gemeenten die in die financieringsintercommunale participeren, recht op hebben. Dat is dus ook manifest in strijd met de belangen van die gemeenten.

Het hoeft dus geen betoog dat die recente statutenwijziging omstreden is. Ze lijkt niet in het belang te zijn van de Vlaamse gemeenten. Ze heeft eigenlijk alles weg van een schijnconstructie die alleen maar dient om uit het vizier te blijven van het Vlaams decreet op de intergemeentelijke samenwerking en de maatregelen en voorwaarden die daarin worden gestipuleerd voor intercommunales.

Minister, u weet ook dat in dat decreet strengere voorwaarden zijn opgelegd aan intercommunales dan de voorwaarden die van toepassing waren op de intercommunales die nog onder de oude, federale wet vielen. Zo hebben we strengere voorwaarden op vlak van zitpenningen die mogen worden uitgekeerd. Dat is bij ons geplafonneerd op het niveau van een zitpenning van iemand die in een gemeenteraad zit. Bij Sibelgas slaagt men erin om hogere zitpenningen uit te keren en om drie vergaderingen na elkaar te houden op drie kwartier tijd: een bijeenkomst van de financieringsintercommunale, na een kwartier gevolgd door een bijeenkomst van het sectorcomité en ten slotte de raad van bestuur van Sibelgas zelf. Op drie kwartier tijd strijkt men drie keer een zitpenning op die bovendien het bedrag van de zitpenningen van onze intercommunales serieus overschrijdt. Door zulke ontsporingen heeft Elke Roex, een oud-collega van ons, ontslag genomen uit het Brussels bestuur. Zij had die problemen aangekaart en ervoor geijverd om af te zien van die experts waarvoor de CREG de kosten niet meer aanvaardt. Toch bleef men op de oude manier van werken doorgaan. Uit protest tegen die gang van zaken heeft zij dan ontslag genomen.

Minister, een jaar geleden is er hier een serieuze boom opgezet over dat toezicht op die intergewestelijke intercommunales. U hebt toen een perfect historisch overzicht gegeven van hoe de diverse gewesten en de federale overheid hebben getracht dat bestuur beter te organiseren. Er moest een samenwerkingsovereenkomst komen en dies meer. U hebt toen gezegd dat er spoedig een overleg zou plaatsvinden met de andere gewesten, om te komen tot een samenwerkingsakkoord dat het gezamenlijk toezicht op dergelijke intercommunales zou moeten regelen. Toen is er in deze commissie nog een hele discussie geweest over de vraag of de maatschappelijke zetel van die intercommunale moet bepalen welk gewest het toezicht moet uitoefenen. Een aantal leden van deze commissie waren het daar niet mee eens. Eerlijk gezegd lijkt Sibelgas me een bewijs dat dit een slecht criterium is. De maatschappelijke zetel ervan ligt immers in Brussel, in Sint-Joost-ten-Node, wat zou betekenen dat het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest het toezicht moet gaan uitoefenen op een intercommunale die enkel in het Vlaamse Gewest activa beheert, netten beheert.

Minister, ondertussen is het echter een jaar later. Is er nog een vervolg gekomen daarop? Heeft dat overleg dat u in het vooruitzicht had gesteld, al plaatsgevonden? Zo ja, wat waren de resultaten ervan? Is een dergelijk samenwerkingsakkoord in de maak en hoe zal dat gezamenlijk toezicht er dan gaan uitzien? Zo nee, wanneer kan het overleg hierover met de

andere gewesten worden voortgezet? Wat is de planning ter zake? Wanneer kunnen we resultaten verwachten?

Het meergewestelijke karakter van Sibelgas situeert zich enkel op het vlak van het aandeelhouderschap. De activiteiten van Sibelgas bevinden zich uitsluitend op het grondgebied van het Vlaamse Gewest. Is het volgens u aanvaardbaar om die constructie aan te houden, temeer aangezien het louter formele meergewestelijke karakter door de doorgevoerde statutenwijziging nog eens wordt verlengd, met zes jaar? Wat was de houding van de afgevaardigde van de Vlaamse Regering in dit dossier?

Heeft het meergewestelijke karakter van de distributienetbeheerder gevolgen voor de taalregeling die het bedrijf kan hanteren voor deze gemeenten in de Vlaamse Rand rond Brussel?

Hebt u als minister van Bestuurszaken de mogelijkheid om de statutenwijziging die is doorgevoerd bij de financieringsintercommunales, ongedaan te maken of te blokkeren?

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Mevrouw Karin Brouwers: Voorzitter, de heer Martens heeft voornamelijk voorbeelden gegeven uit de energiesector. We hebben hier daarover nog discussies gehad. Voor de volledigheid wil ik erop wijzen dat ook binnen de sector van de drinkwatervoorziening het feit dat een of twee Waalse gemeenten mee worden bediend, mee in dat netwerk zitten, ertoe leidt dat ze ontsnappen aan onze regeling voor intercommunales. Een voorbeeld is de TMVW, die voornamelijk in Oost-Vlaanderen opereert. Dat zorgt natuurlijk voor oneerlijke concurrentie tegenover andere drinkwatermaatschappijen, andere intercommunales.

Minister, wanneer komt er nu zo'n samenwerkingsovereenkomst? Wat zal daarin moeten staan? Het lijkt me immers echt niet evident om tot een goed compromis te komen. Eigenlijk kan er geen compromis zijn. In feite zouden de Vlaamse aandeelhouders de Vlaamse zitpenningen moeten krijgen. Is er een systeem denkbaar waarbij u met uw Waalse collega afsprekt dat voor de mensen uit Wallonië die daar deel van uitmaken, de Waalse regels zouden gelden, bijvoorbeeld voor de zitpenningen, en dat voor de Vlamingen een andere regeling zou gelden? Of is zo'n creatieve denkwijze totaal onmogelijk? Hoe denkt u anders het probleem te zullen oplossen? Het probleem sleept immers al vrij lang aan. Op 29 april heeft de bevoegde Waalse minister, minister Furlan, nog verklaard dat hij samen met u had besloten om de besprekingen over het afsluiten van een samenwerkingsakkoord te versnellen. Hoe staat het nu met die versnelling? We hebben daar sindsdien natuurlijk niets meer over vernomen. Dit is een belangrijk probleem. Het komt regelmatig terug. Het wordt misschien tijd om te proberen daar werk van te maken, maar als dat heel moeilijk is ... Voor ons is het natuurlijk ook goed te horen wat de moeilijkheden precies zijn, zodat we misschien mee kunnen nadenken over creatieve oplossingen.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Voorzitter, mijnheer Martens, dit dossier frustrereert me net zozeer als u. Het is ook een oud dossier: ik denk dat men al ongeveer tien jaar probeert een oplossing te vinden. Mevrouw Brouwers, dat is inderdaad niet zo evident.

Ik deel de inhoudelijke kritiek. Men krijgt de indruk dat dergelijke constructies worden aangehouden en verlengd, precies om te ontsnappen aan de striktere Vlaamse regelgeving, die een aantal zaken onmogelijk maakt. Dan denk ik onder meer aan wat werd aangehaald over de zitpenningen en een beroep op experts. Die constructies kunnen natuurlijk niet meer worden opgezet. Er kunnen er geen nieuwe meer komen. Dat is dan ook het enige positieve.

Niet alleen uit dat oogpunt is het een slechte regeling, ook beleidsmatig is het natuurlijk een slechte regeling. Vlaanderen wil eventueel in verdere fases een totaalenergiebeleid voeren, maar dan botsen we op vehikels die daar haaks op staan, die daar niet mee sporen. Het zou

dus het beste zijn dat er ter zake een splitsing komt. Misschien kunt u dat ook aankaarten in het kader van de federale regeringsvorming. Dat zou echt de meest zuivere vorm zijn.

We proberen ondertussen tot een samenwerkingsovereenkomst te komen. Mevrouw Brouwers, u haalde het voorbeeld aan van een paar Waalse gemeenten bij een hoofdzakelijk Vlaamse maatschappij. Splits dat: dat zou veel gemakkelijker zijn. Het zou de meest eenvoudige regeling zijn. In de huidige toestand zullen de zaken immers steeds veel complexer blijven. Ik heb het gevoel dat dit niet alleen beleidsmatig belangrijk is, maar dat er ook oneigenlijk gebruik wordt gemaakt van de bestaande federale wetgeving. We moeten daar gefrustreerd op toekijken.

Deze vraag wordt aan mij gesteld, en terecht. Ik zal daar straks op antwoorden. Ik stel echter ook vast dat die gemeenten daar natuurlijk ook aan meedoen. Zij zouden ook hun verantwoordelijkheid kunnen nemen. Ze zouden kunnen weigeren dat nog te doen. Ze zouden daar paal en perk aan kunnen stellen, als algemene vergadering, en ervoor zorgen dat er een fatsoenlijke regeling tot stand komt. Dat gebeurt natuurlijk niet.

Na mijn toelichting op de commissievergadering van 19 oktober 2010 vond op 11 januari 2011 een eerste algemeen verkennend overleg plaats. Op 15 juni 2011 volgde een werkgroepvergadering, waar een concreet voorstel besproken werd. Dat voorstel is geformuleerd door het Waalse Gewest. Minister Furlan en ik hadden afgesproken dat één iemand de basisteksten zou maken. Minister Furlan heeft dat gedaan. Het uitgangspunt van het tekstvoorstel van het Waalse Gewest was dat het toezicht zou worden uitgeoefend door het gewest waar de zetel van de vereniging gevestigd is, met een beperkte adviesbevoegdheid van de andere betrokken gewesten.

Op de werkgroepvergadering werden daarop een aantal amendementen voorgesteld door zowel de vertegenwoordigers van het Vlaamse Gewest als die van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Op 30 juni 2011 heb ik de opmerkingen van het Vlaamse Gewest, die er in belangrijke mate op neerkomen dat ook de subsidiair toeziende gewesten in bepaalde gevallen zouden moeten kunnen optreden, toegezonden aan het kabinet van minister Furlan.

Ik heb bijvoorbeeld als standpunt ingenomen: “De Vlaamse overheid neemt het standpunt in dat voor de volgende aspecten de wetgeving van het gewest waartoe de betrokken gemeente of deelgenoot behoort, moet van toepassing zijn: de vertegenwoordiging in de organen van de intercommunale, de vergoedingen die toegekend worden aan de deelgenoten in de organen van de vereniging, de toetreding van publieke rechtspersonen en de samenstelling van de vereniging, provincie, privépartner enzovoort.”

Het Waalse Gewest liet weten dat de Waalse administratie een rapport voorbereidt. Dat is gebeurd nadat wij onze opmerkingen bezorgd hadden. U kon dat trouwens ook afleiden uit de antwoorden van minister Furlan, die daarover zowel op schriftelijke wijze als in de plenaire vergadering bevraagd is. Dat rapport is nog niet beschikbaar, maar dat zou binnenkort wel het geval zijn. Ik neem me voor dat we dan op hoog niveau samen zullen zitten. Het is immers niet alleen zaak om tot een formele manier van samenwerken te komen, er is ook het inhoudelijke aspect. Het frustreert bijzonder dat je Vlaamse regelgeving niet kunt laten toepassen op gemeenten, zeker in het geval dat u aanhaalt, waar er in de feiten een splitsing is tussen Sibelgas en Sibelga. Ze hebben het in de feiten gesplitst, maar door de paraplu ontsnappen ze aan het toezicht.

Sibelgas heeft een lange en zeer complexe historiek. Ik wijs u erop, mijnheer Martens, dat wij daar geen afgevaardigde van de Vlaamse Regering hebben. Dat vloeit voort uit de wetgeving van 1986. Ook de regeringscommissaris – nu de administrateur-generaal – heeft daar geen enkele bevoegdheid. Dat is nog een bijkomende reden voor frustratie.

Sibelgas is als gewestgrensoverschrijdende intercommunale niet onderworpen aan het Vlaamse decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking, maar aan de federale wet van 22 december 1986. Van alle intercommunales is het zeker een van de meest

complexe qua structuur. Ze bestaat uit een aantal Vlaamse gemeenten (Grimbergen, Machelen, Meise, Vilvoorde en Wemmel – sector Noord), een aantal Brusselse gemeenten (sector Zuid), twee andere gewestgrensoverschrijdende intercommunales (IBE en IBG), de Vlaamse intercommunale Tussengemeentelijke Elektriciteitsvereniging van Kampenhout en Steenokkerzeel (TGEK) in vereffening, twee Brusselse intercommunales (Interfin en de Intercommunale Vereniging van Regies voor Distributie van Energie (RDE)), en Electrabel.

Grosso modo komt het erop neer dat de uitbating van het netbeheer in de Vlaamse gemeenten gebeurt door Sibelgas zelf, dat de uitbating op zijn beurt doorgespeeld heeft naar Eandis, maar in de Brusselse gemeenten doorgegeven is aan de Brusselse intercommunale Sibelga. In een uit 2006 daterende overeenkomst tussen Sibelga en Sibelgas worden een aantal grensgevallen geregeld.

De discussie of de Brusselse gemeenten nog thuishoren in Sibelgas wordt al langer gevoerd. Uitgangspunt is wel dat de intercommunale zoals ze thans bestaat, een bestaansduur heeft die verstrijkt op 25 april 2026. Dat uitgangspunt is expliciet goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 24 september 2001, waarbij een aantal statutenwijzigingen goedgekeurd werden die onder meer betrekking hadden op de verlenging van de bestaansduur met alle voormelde deelnemers.

De voorbije jaren zijn er aanzetten geweest om tot een duidelijke splitsing te komen. Zo was er al een interne opsplitsing in een sector Noord en een sector Zuid. Daarnaast is in de statuten het principe ingeschreven dat de aangesloten gemeenten van sector Zuid en de Brusselse intercommunale Interfin zouden uittreden op 1 juli 2007, behalve indien zij schriftelijk voor die datum de wens zouden hebben uitgedrukt om vennoot te blijven. In dat geval zouden ze van rechtswege uittreden op 1 juli 2013. Ze hebben dat echter niet gedaan. Ze zijn nog altijd lid. Er is niemand uit die intercommunale uitgetreden.

Met de jongste statutenwijzigingen, zowel bij Sibelgas als bij IBE en IBG, achten de bestuurders de tijd nog niet rijp voor een definitieve beslissing, want de termijnen voor uittreding worden opnieuw opgeschoven. Het jaar 2007 wordt vervangen door 2013 en de definitieve uittredingsdatum zou 2019 worden. De intercommunale Interfin zou wel al uittreden op 31 december 2011.

Strikt genomen houdt het procedé van het goedkeuringstoezicht in dat de onder toezicht staande beslissing pas uitwerking kan hebben zodra de goedkeuring verworven is, wat in casu niet het geval is. De facto is de wet van 1986 van toepassing, die niet bepaalt hoe dit bijzondere toezicht uitgeoefend moet worden.

Het taalgebruik door de intercommunale vereniging Sibelgas heeft al eerder het voorwerp uitgemaakt van adviezen verstrekt door de Vaste Taalcommissie. De intercommunale Sibelgas dient, gelet op haar werkingsgebied, te worden beschouwd als een gewestelijke dienst met als werkring gemeenten uit Brussel-Hoofdstad en tevens gemeenten uit het Nederlandse taalgebied. Overeenkomstig de taalwetgeving in bestuurszaken vallen deze gewestelijke diensten onder dezelfde regeling als de plaatselijke diensten die in Brussel-Hoofdstad zijn gevestigd.

Als dusdanig dient Sibelgas, overeenkomstig artikel 19, voor zijn betrekkingen met particulieren de door de particulier gebruikte taal te gebruiken, voor zover die taal het Nederlands of het Frans is. Dat is voor wat Brussel-Hoofdstad betreft. Wat betreft de documenten van Sibelgas bestemd voor particulieren in het Nederlandse taalgebied zelf, moeten die principieel eentalig in het Nederlands zijn opgesteld. Men moet er dus van uitgaan dat het gaat om klanten die het Nederlands als taal hebben. Die documenten kunnen slechts bij uitzondering in het Frans worden opgesteld, op voorwaarde dat de particulier daar uitdrukkelijk om verzoekt.

U vroeg ook of ik de mogelijkheid heb om de statutenwijzigingen ongedaan te maken of te blokkeren. Ik heb u er al op gewezen dat Sibelgas niet onderworpen is aan het Vlaamse

decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking, maar aan de federale wet van 22 december 1986. De regeringscommissaris van de Vlaamse overheid heeft ter zake geen enkele bevoegdheid. De statuten en statutenwijzigingen vallen op basis van 22 december 1986 onder het goedkeuringstoezicht, waardoor ze pas uitwerking hebben zodra de goedkeuring verworven is. Dat betekent dat er in principe een goedkeuring nodig is van alle betrokken gewesten. In de praktijk ontsnapt die vereniging de facto echter aan ieder toezicht.

Naast het bijzondere toezicht voorziet de wet van 1986 ook in een algemeen toezicht voor handelingen van de organen van de intercommunales die strijdig zijn met de wet of met de statuten van de intercommunales, of die het algemeen belang schaden. Die beslissingen zijn dus in principe vatbaar voor schorsing of vernietiging door de toezichthoudende overheid. Ook hier is echter niet voorzien in een uitgewerkte procedure, en evenmin in termijnen waarbinnen het toezicht moet worden uitgeoefend.

Aangezien het toezicht daarnaast door alle betrokken gewesten samen moet worden uitgeoefend, zou een dergelijke toezichtmaatregel voor een gewestoverschrijdende intercommunale pas uitwerking hebben als alle betrokken gewesten eenzelfde beslissing zouden nemen. Ook een toezichtmaatregel van één gewest heeft geen effect en kan trouwens niet worden afgedwongen. Er is niet voorzien in dwangtoezicht.

Op dit ogenblik beschikt de Vlaamse Regering dus niet over rechtsmiddelen om de uitvoering van het toezicht op die gewestoverschrijdende intercommunale af te dwingen. Het sluiten van een samenwerkingsakkoord, op voorwaarde dat het niet alleen over de procedure gaat en dat er ook minimale inhoudelijke afspraken gemaakt zijn, zou daar verandering in moeten brengen. Eventueel zouden derden op grond van een nog niet goedgekeurde statutenwijziging getroffen uitvoeringsmaatregelen voor de rechtbank kunnen aanvechten, maar het resultaat van een dergelijke procedure is uiteraard onzeker.

Wat mij betreft, zou het veel beter zijn dat die zaken gesplitst worden. Dat zou een veel duidelijker situatie zijn: wat onder het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest valt, regelen zij met hun regels, wat onder het Waalse Gewest valt, regelen zij met hun regels, en wij regelen wat onder het Vlaamse Gewest valt. Dat is de gemakkelijkste oplossing. Niettemin heb ik mij voorgenomen om echt werk te maken van dat samenwerkingsakkoord. Tien jaar is lang genoeg. Ik ondervond ook bij minister Furlan echte bereidheid om daartoe te komen. Hij heeft er ook op gewezen dat hij afhangt van zijn collega's. De collega's hebben heel snel gereageerd, en hij wacht nu op het rapport dat zijn DG05 moet opmaken.

Als dat rapport er is, bezorgt hij ons dat. Ik stel voor dat we dan op hoog niveau samen zitten. Die betrekkingen zijn heel goed. Op die manier kunnen we daar ook doorheen raken, en kunnen we onder de politici tot een oplossing proberen te komen, die natuurlijk altijd 'the second best' zal zijn. Het zou veel beter zijn mocht mijn eerste optie gerealiseerd kunnen worden.

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Minister, ik dank u voor uw antwoord. U hebt het mooi geschetst. Het is inderdaad het best dat de netten uit elkaar worden gehaald en dat de grensoverschrijdende linken worden doorgeknipt. Hier is dat al het geval op het vlak van netexploitatie en netbeheer. Het is enkel nog de paraplu van de financieringsintercommunale, zoals u het treffend schetst, die maakt dat het toezicht volgens het Vlaamse decreet niet kan worden toegepast. Dat is inderdaad zeer frustrerend.

U hebt nu misschien nog geen juridische mogelijkheden om daar in te grijpen, maar misschien kunt u wel de betrokken gemeentebesturen aanschrijven, want zij hebben wel degelijk nog eens beslist om een statutenwijziging door te voeren binnen die financieringsintercommunales, om die ontvlechting nog eens met zes jaar uit te stellen. Ik wil gerust ook mijn collega's binnen de gemeenteraden in de betrokken gemeenten daartoe aanzetten, maar misschien kunt u met een zeker gezag ook eens een brief sturen aan de verschillende colleges van burgemeester en schepenen, om die problematiek aan te kaarten.

Men misbruikt eigenlijk die intergewestelijke paraplu om zich te onttrekken aan het toezicht en aan de meer stringente Vlaamse regelgeving. Men probeert echt baronieën in stand te houden, als je bijvoorbeeld ziet op welke manier die experts daar vergoed worden, ten koste van de dividenden van de lokale besturen en de gemeentebesturen. Het algemeen belang wordt hier absoluut niet meer gediend.

Ik hoop, minister, dat u snel voortgang boekt met dat samenwerkingsakkoord. Dat is de weg die we moeten bewandelen. Het criterium van de maatschappelijke zetel biedt hier geen soelaas, want dat zou in concreto betekenen dat het toezicht op Sibelgas, dat volledig in het Vlaamse Gewest opereert, wordt uitgeoefend door het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Dat zou geen goede zaak zijn.

Tot slot moeten we hier met z'n allen eens een discussie voeren over de toekomst van de financieringsintercommunales. Dat zijn eigenlijk allemaal kleine 'gemeentelijke holdingetjes', die aandelen aanhouden in vaak beursgenoteerde bedrijven. Er zijn financieringsintercommunales die aandelen aanhouden in Electrabel Customer Solutions, een puur privaat leveranciersbedrijf. Is dat de taak van onze lokale besturen? Die vraag moeten we ook eens stellen. De constructie van de financieringsintercommunales is dubbelop. Vaak zijn het dezelfde mandatarissen die zitting hebben én in een financieringsintercommunale én in de intercommunale waarvan het kapitaal wordt aangehouden. Dat komt de transparantie noch het efficiënte bestuur ten goede.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Naast de initiatieven die ik neem, mijnheer Martens, wil ik overwegen om te bekijken of ik een brief kan schrijven. We moeten natuurlijk ook kijken naar de anderen. Idem dito voor TMVW. Wat die intercommunale betreft, wil ik erop wijzen dat ook Wemmel er deel van uitmaakt. Ik kan niets opleggen, ik kan alleen wijzen op goed bestuur. Als ik u zeg welke gemeenten er deel van uitmaken, weet u meteen ook wat het mogelijke effect zou kunnen zijn.

Ik zal uw voorstel overwegen, maar ga er nu nog niet op antwoorden. Ik deel in elk geval uw mening, ook wat betreft het laatste punt. U sprak over kleine gemeentelijke holdings. Er zijn op dit ogenblik heel veel zaken toegelaten. We moeten ons eens beraden over die situatie, zeker na het debacle met de Gemeentelijke Holding. Ik ben daar eigenlijk al mee bezig. We moeten dat eens aanpakken en er serieus over nadenken wat kan en wat niet kan. Let wel: gemeenten mogen zich verenigen en mogen dat soort dingen doen. Alleen moeten we eens bekijken waar de eventuele gaten in de regelgeving zitten die kunnen leiden tot ontsporingen, die niemand van ons wenst.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Ward Kennes tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over uitsluiting van de lokale en provinciale sector uit de wet op de herverdeling van arbeid in de openbare sector - 226 (2011-2012)

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes: Mijn vraag gaat inderdaad over initiatieven in verband met de herverdeling van arbeid in de openbare sector en, meer specifiek, de gevolgen voor de lokale besturen. Via onder meer de besprekingen in het Comité C1, komt men er nu toe een aantal bestaande maatregelen terug te draaien. Die maatregelen zijn er destijds onder andere gekomen om mensen langer aan het werk te houden. Met die maatregelen wilde men

tegemoetkomen aan bepaalde verwachtingen in de persoonlijke levenssfeer. Zo kunnen werknemers bijvoorbeeld deeltijds werken combineren met deeltijds tijdskrediet.

Nu zijn er een aantal maatregelen genomen die volgens mij op gespannen voet staan met die eerdere maatregelen. Ik begrijp de motivering daarvoor niet goed. Ik werd gecontacteerd door mensen die niet langer voltijds willen werken, maar nog niet met pensioen willen. Als de regels echter zouden veranderen, zouden zij toch eerder geneigd zijn om voor pensioen te kiezen. Als dat het resultaat zou zijn, zijn we niet goed bezig. We weten dat iedereen in de toekomst langer zal moeten werken.

Minister, vreest u niet dat de aangekondigde maatregelen personeelsleden er eerder toe zal aanzetten om vroeger met pensioen te gaan dan om langer te blijven werken?

Om welke precieze redenen bent u de mening toegedaan dat maatregelen zoals de vrijwillige vierdagenweek niet verenigbaar zouden zijn met de opties genomen in het duurzaam werkgelegenheids- en investeringsplan zoals goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 18 december 2009?

Ontvangt u vanuit de lokale en regionale besturen enige vraag tot afschaffing van de vrijwillige vierdagenweek en de halftijdse vervroegde uittreding?

In de teksten van het voorontwerp zoals die overgemaakt zijn aan de Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken (VLABEST) wordt tevens verwezen naar de mogelijkheden tot verminderde uitoefening van de functies die opgenomen zijn in de rechtspositieregeling voor het personeel van gemeenten en provincies. Over welke specifieke mogelijkheden hebt u het dan? En wordt indien er van die mogelijkheden gebruik wordt gemaakt aan het betrokken personeelslid ook een premie uitbetaald zoals dat in de thans nog van toepassing zijnde regeling het geval is?

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer Kennes, u zegt dat u een korte vraag wilt stellen, maar die valt wel uiteen in vier vragen.

Hoewel het reglement dat toelaat, ben ik toch wat verwonderd dat uw vraag gaat over een voorontwerp van decreet. Dat moet nu nog voor advies naar de diverse adviesraden en de Raad van State. Daarna komt het hier nog aan bod.

Nu, ik wil uw vraag wel beantwoorden. Voorzitter, ik ga dat bij de bespreking van het ontwerp van decreet dan wel als behandeld beschouwen. Ik vind het wat vreemd dat we die materie twee keer zouden behandelen.

Collega's, op grond van wettelijke bepalingen worden de lokale personeelsleden op pensioen gesteld op de leeftijd die door de algemene reglementen is bepaald, op voorwaarde dat die leeftijd ten minste 60 en ten hoogste 65 jaar bedraagt. Onderzoek heeft uitgewezen – en dat is alarmerend – dat de gemiddelde pensioenleeftijd, zonder rekening te houden met de pensioenen wegens lichamelijk ongeschiktheid, nu reeds op 60 jaar en 8 maanden ligt bij de mannen en op 60 jaar en 5 maanden bij de vrouwen. Ik denk niet dat die trend zal wijzigen door het schrappen van de lokale en provinciale besturen uit het toepassingsgebied van de wet van 1995 betreffende de herverdeling van de arbeid.

Overigens is het aantal personeelsleden gering dat momenteel gebruik maakt van het stelsel van de halftijdse vervroegde uittreding. Uit de bijna volledige resultaten van een rondvraag door mijn administratie blijkt dat het op dit ogenblik gaat over 299 koppen, verspreid over alle gemeenten en Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn (OCMW's) binnen het Vlaamse Gewest. Dat stemt overeen met 0,29 procent van het totaal aantal koppen bij gemeenten en OCMW's. Ik weet niet wat het aandeel 55-plussers daarbij is. Voor de provinciebesturen gaat het om 110 koppen in het totaal, hetzij om 1,82 procent van het totale aantal koppen bij de provinciebesturen. Het totaal aantal personeelsleden dat momenteel

gebruikmaakt van de halftijdse vervroegde uittreding is voor gemeenten, OCMW's en provinciebesturen samen 409.

Het is niet uitgesloten dat dat aantal bij ongewijzigd beleid zou toenemen. De lokale besturen worden immers gekenmerkt door een omgekeerde leeftijds piramide en het aantal personeelsleden dat op basis van leeftijd in aanmerking zou komen voor de halftijdse vervroegde uittreding neemt gestaag toe.

Uit de bestaande cijfers blijkt alleszins dat er geen sprake is van een correlatie tussen de reële gemiddelde leeftijd van pensionering en het gebruik van halftijdse vervroegde uittreding.

Bij de goedkeuring van het werkgelegenheids- en investeringsplan (WIP) door de Vlaamse Regering van 18 december 2009, in uitvoering van het regeerakkoord 2009-2014, heeft de Vlaamse Regering ervoor geopteerd om de Vlaamse arbeidsmarkt voor te bereiden en klaar te stomen voor de overgang naar de vernieuwde economie, waarbij elk talent een kans moet krijgen, ook 50-plussers. Wat de retentie van 50-plussers betreft, moeten ondernemingen gestimuleerd worden om gebruik te maken van het ondersteuningsaanbod van de Vlaamse overheid.

Hoewel die initiatieven afgestemd zijn op de privésector, geldt de basisfilosofie van het WIP en van de daaruit voortvloeiende beleidsinitiatieven ook voor de overheden binnen het Vlaamse Gewest: 50-plussers moeten zo lang mogelijk en zo breed mogelijk aan het werk blijven en vervroegde uittreding moet ontmoedigd worden. Dat laatste houdt in dat er ook geen financiële incentives, zoals een premie, gekoppeld kunnen worden aan vervroegde inactiviteit vanaf 55 jaar. Waar de wet van 1995 de vervroegde uittreding en de vrijwillige vierdagenweek bij wijze van spreken promootte, wordt nu een omgekeerde beweging in gang gezet. 50-plussers moeten zo lang mogelijk en zo breed mogelijk actief blijven en zodoende ook bijdragen aan de financiering van de overheidspensioenen en de sociale zekerheid.

Bestaande incentives, zoals premies, die afbreuk doen aan dat beleid en het omgekeerde, namelijk inactiviteit, stimuleren, moeten worden afgebouwd. Collega's, dat is ook wat wij opgelegd krijgen door de Europese Commissie. Het is een onderdeel van het sixpack. Dat is een van de grote uitdagingen van deze regering.

Ik heb al verschillende keren met u gesproken over de noodzaak aan het optrekken van de feitelijke – niet de wettelijke – pensioenleeftijd bij de overheidsdiensten en in de gemeentelijke administraties. Die bevoegdheid wordt in het Vlinderakkoord niet overgeheveld naar Vlaanderen, dus ik hoop dat de federale overheid haar verantwoordelijkheid zal nemen en initiatieven zal nemen.

Ik heb van individuele gemeenten geen vraag gekregen om dat af te schaffen. Het initiatief krijgt wel de steun van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten, die volop achter deze maatregel staat.

Ik ben van mening dat de toekomstige afschaffing van de maatregelen van de wet van 1995 niet voor gevolg heeft dat de loopbaan van de personeelsleden van gemeenten, OCMW's en provincies onwerkbaar, onleefbaar of onduurzaam zou worden. Afgezien van de jaarlijkse vakantie bestaan er immers diverse stelsels van verloven en afwezigheden waarop personeelsleden zo nodig een beroep kunnen doen. In eerste instantie is er nog altijd de – al dan niet halftijdse – loopbaanonderbreking. Ik wijs erop dat de vrijwillige vierdagenweek in de wet van 1995 slechts kon worden gebruikt na uitputting van de loopbaanonderbreking.

Daarnaast bepaalt artikel 200 van het besluit van de Vlaamse Regering (BVR) over de rechtspositieregeling voor het gemeente- en provinciepersoneel van 7 december 2007 dat de raden een verlof voor deeltijdse prestaties kunnen vaststellen. De raad bepaalt in welke gevallen of voor welke categorieën van personeelsleden die regeling een recht is en voor wie ze een gunst is. De raad bepaalt ook de procentuele omvang, 50 of 80 procent, van het verlof voor deeltijdse prestaties.

De raden kunnen desgewenst op grond van artikel 200 tot en met 203 een stelsel van verlof voor deeltijdse prestaties uitwerken voor oudere personeelsleden. Dat verlof voor deeltijdse prestaties is echter onbezoldigd en wordt om de bovengenoemde redenen niet gepromoot met behulp van een premie.

Daarnaast regelt artikel 210 van het BVR rechtspositieregeling van 7 december 2007 ook de mogelijkheid van onbetaald verlof van twintig werkdagen per kalenderjaar en twee jaar gedurende de loopbaan.

Er bestaan dus meerdere oplossingen voor wie werkelijk behoefte heeft aan een vermindering van de prestaties en voor noodsituaties gedurende de loopbaan.

Ik wil er nog aan toevoegen, mijnheer Kennes, dat deze maatregel niet ingrijpt op de verworven rechten. Ik begrijp dat er hier en daar misverstanden zijn en dat mensen die nu van die stelsels genieten bang zijn dat daar op een abrupte manier een einde aan zal worden gemaakt. Dat is niet zo. De maatregel respecteert de verworven rechten.

Het is volgens mij een terechte maatregel. Het WIP-plan gaat in die richting. Je kunt onmogelijk stimulansen voorstellen aan de privésector om 50- of 55-plussers langer aan het werk te houden en dan tegelijk met premies mensen stimuleren om vervroegd deeltijds of halftijds te gaan werken. Dat kost de gemeenten bovendien veel geld. Ze moeten niet enkel die premie betalen, maar ook een vervanger aanduiden. Er zijn onbezoldigde systemen waarbij je deeltijds kunt werken. Die blijven behouden. Je kunt ook uitgroeisystemen creëren. Ik ben ervan overtuigd dat men op het federale niveau nu ook maatregelen zal nemen, ook wat de feitelijke loopbaan in de publieke sector betreft.

Iedereen heeft weet van de progressieve pensioenlast die op de schouders van de gemeenten terecht komt. We gaan niet plots zeggen aan mensen van 58 of 59 jaar dat ze pas op pensioen kunnen wanneer ze 65 jaar zijn. Een deel van de oplossing bestaat erin dat we de ambtenarij gradueel wat langer laten werken, tot 65 jaar. Dat is onvermijdelijk. We moeten de moed hebben dat te zeggen. Ik sta volop achter de maatregel die de Vlaamse Regering heeft goedgekeurd. Die maatregel spoort ook met het beleid dat we voeren voor de privésector. Dat beleid betekent een omslag met het vroegere beleid. Toen wilden we de werkgelegenheid stimuleren door medioren naar huis te sturen en te vervangen door jongere mensen. Dat is uiteraard zeer duur voor de samenleving.

De voorzitter: Minister, er worden geen vragen meer ingediend wanneer het uiteindelijke ontwerp al werd rondgedeeld. In de fase van het voorontwerp is het de leden echter perfect toegestaan om vragen te stellen. Anders zouden we over sommige zaken, zoals het witboek en het groenboek, zeer lang op onze honger blijven zitten.

De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes: Voorzitter, ik dank u. Minister, ik dank u voor uw antwoord. De reden voor mijn vraag was niet enkel het voorontwerp, maar ook dat er daarover reeds in een zeer uitgebreide paragraaf gecommuniceerd werd via de elektronische nieuwsbrief van de administratie Binnenlands Bestuur. De maatregel gaat in op 1 januari 2012. Het leek mij wel gepast om het vandaag, half oktober, te agenderen.

Ik noteer dat u aan de hand van cijfers hebt vastgesteld dat er geen correlatie is tussen de pensioenleeftijd en de deeltijds vervroegde uittrekking. Ik onderschrijf uw standpunt dat de gemiddelde pensioenleeftijd omhoog moet. Dat werd in deze commissie in het verleden al een aantal keren zowel door u als door de parlementsleden gesteld. We delen de uitgangspunten en de doelstelling, namelijk langer werken en meer bijdragen aan de pensioenen. Zal die maatregel echter niet het omgekeerde effect hebben? Zullen mensen niet eerder kiezen voor een versnelde voltijdse pensionering in plaats van nog vier of vijf jaar langer te werken, zij het dan voor 80 procent? Dat is mijn grootste zorg. Ik heb weet van enkele dossiers van mensen die voor die keuze staan en kiezen voor pensionering. Het is nu

eenmaal zo dat de openbare sector op dat vlak momenteel nog heel wat mogelijkheden biedt. Ik deel uw uitgangspunt en uw doelstelling, maar ik heb toch wat vragen bij de concrete maatregel.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Willy Segers tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de aanbevelingen van de Staten-Generaal voor Inburgering en Integratie - 57 (2011-2012)

De voorzitter: De heer Segers heeft het woord.

De heer Willy Segers: Voorzitter, minister, collega's, de Staten-Generaal Inburgering en Integratie vond plaats op 29 november 2010 en bracht een 200-tal vertegenwoordigers uit het middenveld, de integratie- en inburgeringssector, de onderwijswereld, werkgeversorganisaties, vakbonden, organisaties van nieuwe Vlamingen, lokale besturen, beleidsmakers en academici samen. Het centrale thema was dat van integratie als gedeelde verantwoordelijkheid. Volgens de webstek van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur (ABB) wil de Vlaamse overheid "met de geformuleerde aanbevelingen op de Staten-Generaal verder aan de slag om de lijnen voor de toekomst verder uit te zetten". Het verslagboek van de staten-generaal vormt daarbij een van de richtinggevende elementen.

Minister, in uw antwoord op mijn schriftelijke vraag van september 2010 over deze staten-generaal zei u hierover het volgende: "De staten-generaal wil deze actoren samenbrengen om concrete, realistische en constructieve aanbevelingen te doen om het integratiebeleid de komende jaren verder vorm te geven. We gaan uit van een gedeelde verantwoordelijkheid waarbij alle actoren niet alleen aanbevelingen doen aan de overheid maar ook zelf concrete, realistische doelstellingen formuleren voor zichzelf, zodat integratie de facto een zaak van iedereen wordt."

Wat het aspect van de sociale cohesie en het actief burgerschap betreft, werden er tien algemene beleidsaanbevelingen geformuleerd: interculturatie in plaats van integratie; de participatie verhogen; de overheid als katalysator; het Actieplan Interculturaliseren binnen de Vlaamse administratie; een sterk middenveld als brug; participatie bevorderen bij lokale overheden; buurt- en informele interactie stimuleren; vooroordelen bestrijden; discriminatie tegengaan: een draagvlak tot stand brengen.

Minister, welke beleidsaanbevelingen zult u trachten te implementeren in uw beleid? Welke beleidsaanbevelingen beschouwt u eventueel als minder noodzakelijk? Werd ter zake ook een tijdspad uitgetekend? Hoe zullen deze maatregelen voort worden opgevolgd? Plant u overleg met uw collega's over de uitvoering en de opvolging van deze aanbevelingen in de respectieve beleidsdomeinen? Welke aanbevelingen beschouwt u zelf niet als een opdracht voor de overheid? Acht u het mogelijk dan wel zinvol om de diverse actoren in die taken te ondersteunen? Hoe ziet u dat concreet?

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Voorzitter, mijnheer Segers, de aanbevelingen waarnaar u verwijst, zijn allemaal aanbevelingen van de werkgroep sociale cohesie en actief burgerschap. Samengevat heeft die werkgroep inderdaad tien aanbevelingen geformuleerd. Ik zal een aantal heel concrete acties opzetten om in te spelen op een aantal aanbevelingen. Wat de aanbeveling van het verhogen van de participatie betreft, zetten we in op een project in samenwerking met het Minderhedenforum en met onder meer middelen van het Europese Integratiefonds, om de deelname van nieuwe Vlamingen aan adviesraden te verhogen. De

aanbeveling van de overheid als katalysator en de aanbeveling van het Actieplan Interculturaliseren binnen de Vlaamse administratie krijgen vorm door een gezamenlijk project van het Departement Bestuurszaken en het Agentschap voor Binnenlands Bestuur voort te zetten. Zij gaan na hoe het Vlaams personeelsstatuut en de rechtspositieregeling voor lokale besturen een rol kunnen spelen in het verhogen van het civiel effect van inburgering.

De aanbeveling van een sterk middenveld als brug zal verder invulling krijgen bij het uitwerken van de conceptnota voor de hervorming van de integratie- en inburgeringssector. Het is immers mijn bedoeling om het Minderhedenforum te versterken, zodat het zijn rol als ondersteuner van het middenveld en als participatieorganisatie ten volle kan opnemen. De aanbeveling van de participatiebevordering bij lokale overheden en de aanbeveling van het bevorderen van buurt- en informele netwerken komen in mijn beleid ook aan bod, onder meer via de lokale integratiediensten, waar participatie aan het lokaal beleid een prioritair aandachtspunt is, en in projecten als Samen Inburgeren, die het bevorderen van uitwisseling tussen mensen met en zonder integratieachtergrond stimuleren, zowel op lokaal niveau als op buurtniveau. Een heel concreet project is nog het vergroten van de toegankelijkheid van vrijetijdsinitiatieven voor jongeren. Deelnemen aan het sport- of verenigingsleven is dé ideale manier om hun sociaal netwerk te vergroten.

De aanbeveling van het bestrijden van vooroordelen en de aanbeveling van het tegengaan van discriminatie horen veeleer bij het gelijkerekenbeleid, al zijn de inburgeringstrajecten en de doelstellingen van het integratiebeleid uiteraard gericht op de emancipatie van mensen met een migratieachtergrond en op het vergroten van hun zelfredzaamheid. De aanbeveling van het tot stand brengen van een draagvlak is een rode draad doorheen het integratiebeleid.

Mijnheer Segers, deze acties zijn een eerste, concrete aanzet, maar zullen nog een vervolg krijgen in acties van andere beleidsdomeinen. Dit zal aan bod komen binnen de Commissie Integratiebeleid, die begin dit jaar is opgericht.

Zoals al gezegd, zullen de aanbevelingen, zoals samengevat in het verslagboek van de staten-generaal, op de agenda van de Commissie Integratiebeleid worden gezet, zodat ze mee in overweging kunnen worden genomen in de besprekingen over de opmaak van het geïntegreerd actieplan van de Vlaamse Regering. Mijnheer Segers, u vroeg hoe het zit met de timing. Dit actieplan zal dit jaar klaar zijn.

De Commissie Integratiebeleid is het platform waar het overleg met de respectieve andere beleidsdomeinen plaatsvindt. Dat is zo geconcipieerd in het decreet. Daar zal dit overleg dus uiteraard aan bod komen. Zodra de Commissie Integratiebeleid me het ontwerp van geïntegreerd actieplan heeft bezorgd, zal ik daarover overleggen met mijn collega's in de regering.

De staten-generaal had als uitgangspunt dat integratie een gedeelde verantwoordelijkheid is. U wijst daar terecht op. Ik heb vastgesteld dat veel aanbevelingen gericht zijn naar het beleid. Ik verwacht uiteraard dat niet alleen de Vlaamse overheid, maar ook het middenveld acties onderneemt. Vooral wat de sociale cohesie en het actief burgerschap betreft, zijn de uitdagingen om mensen met een migratieachtergrond te betrekken bij onder meer het verenigingsleven zeer groot.

Als coördinerend minister neem ik mijn verantwoordelijkheid op. Ik heb zelf net opgesomd welke maatregelen ik concreet zal nemen, en het thema zal door de Commissie Integratiebeleid worden besproken, zodat ook in andere beleidsdomeinen acties mogelijk zijn.

Ik zou het echter mooi vinden, mocht ook het middenveld een actieplan interculturaliseren ontwikkelen, met doelstellingen voor zichzelf. Ik zie dat bijvoorbeeld de Verenigde Verenigingen, maar ook individuele middenveldorganisaties al initiatieven nemen om meer mensen met een migratieherkomst te bereiken. Dat is heel mooi, maar het kan ambitieuzer. Waarom zouden ze zichzelf bijvoorbeeld geen streefcijfers opleggen in hun ledenaantallen, zoals de Vlaamse overheid dat doet in haar personeelsbestand?

De voorzitter: De heer Segers heeft het woord.

De heer Willy Segers: Minister, ik dank u dat u door die tien aanbevelingen hebt willen fietsen. Vanuit het algemene oogpunt van de inburgering zal onze commissie daar de komende periode ongetwijfeld nog mee worden geconfronteerd. Het leek me echter dat de aanbevelingen over het bevorderen van de participatie bij lokale overheden en die over de buurt- en informele netwerken, in de aanloop naar de lokale verkiezingen misschien ook wel wat bijzondere aandacht zouden kunnen krijgen in wat actieplannen. Waarschijnlijk zal die aandacht er ook zijn. Dat lijkt me inderdaad het ideale niveau om die personen en alle betrokkenen bijeen te krijgen, in de sector van de jeugdwerking en in de vrijetijdswerking in het algemeen, met het sport- en verenigingsleven.

U hebt gezegd dat de opvolging in de loop van dit jaar bekend zal worden. Er is een actieplan opgesteld met betrekking tot het overleg met uw collega's. Hebt u zicht op de concrete timing ter zake? Kunnen we dat ook in de loop van dit jaar verwachten? Ik vermoed van wel.

We delen uw mening dat het geheel moet worden bekeken vanuit de invalshoek van het actief burgerschap. Men kan niet enkel stellen dat de overheid het maar moet doen, en dat het de schuld is van de overheid als het niet gebeurt. Die verantwoordelijkheid wordt gedeeld door de overheid en het middenveld, en eigenlijk door alle betrokken actoren. We merken met plezier dat u iedereen aanmaant om de lat hoger te leggen, althans toch minstens hoog genoeg, waarbij men zichzelf doelen stelt. We zullen daar te gepasten tijde bijkomende vragen over stellen.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer Segers, ik onderschrijf volledig wat u zegt over het lokale leven. We leggen in het integratie- en inburgeringsbeleid trouwens heel sterk de nadruk op het actieve burgerschap op lokaal vlak. Dat lijkt me het niveau waar men het best inburgert, waar men het best participeert aan het leven, of dat nu het lokale verenigingsleven is of het lokale democratische leven. Er zal ook actie worden gevoerd met betrekking tot het deelnemen aan de verkiezingen door mensen met een migratieherkomst. Daarom leg ik in mijn integratiebeleid de klemtoon op de rol van de lokale besturen. Ze kunnen daarin een cruciale rol spelen.

Ik moet natuurlijk nu het geïntegreerd plan krijgen van de Commissie Integratiebeleid. Zodra ik dat heb, zal ik erover overleggen met mijn collega's, maar normaliter wordt het actieplan van de commissie in de loop van dit jaar goedgekeurd.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over het Jaarboek Inburgering & Integratie - 154 (2011-2012)

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Voorzitter, minister, geachte leden, het Jaarboek Inburgering & Integratie is een interessant jaarboek. Het is de eerste editie, denk ik. Het is een heel leerzaam document en die leerzaamheid zal met de jaren alleen maar toenemen, omdat we er dan meerjarige tendensen uit zullen kunnen distilleren. Ik wil dus duidelijk mijn appreciatie uitdrukken voor dit werk.

Minister, in een persbericht hebt u zelf een aantal conclusies getrokken uit dit jaarboek. Een aantal van die conclusies wil ik hier ter discussie stellen. Meer bepaald gaat mijn vraag over de participatiegraad van verplichte inburgeraars. Die is sterk gestegen. Dat stellen we duidelijk vast. De vrijwillige of rechthebbende deelname, vooral van EU-burgers, blijft echter

veeleer gering, of er is sprake van een status quo. Er is dus een belangrijk verschil. In dat kader hecht u persoonlijk duidelijk veel belang aan het nieuwe sanctioneringsbeleid dat is ingevoerd. Die strikte opvolging zou blijkbaar vruchten afwerpen: een ingebrekestelling wegens non-participatie leidt in meer dan 40 procent van de gevallen alsnog tot participatie, en slechts 12 procent van de inbreuken daarop leidt effectief tot een boete.

U stelt dat we in de conclusies van het jaarboek enkele oorzaken terugvinden voor het succes van die inburgeringscursussen en -contracten: een betere selectie uit het Rijksregister, de toenemende kwaliteit van het aanbod en de professionalisering van de onthaalbureaus en de vernieuwde sanctioneringsprocedure. Ik kan me voorstellen dat de eerste twee punten inderdaad een goed effect zullen hebben. Een betere selectie zal leiden tot minder uitval en minder fouten. Ook zal een grotere professionaliteit zorgen voor een betere kwaliteit van de cursussen, wat alleen maar goed is voor de mensen die inburgeren. Laten we positief zijn daarover.

Uw conclusie met betrekking tot de effecten van de vernieuwde sanctionering zou kunnen kloppen, maar in de documenten vind ik niet echt een onderbouwing daarvan, een duidelijke oorzaak-gevolgrelatie die dat aantoonst. Dit lijkt me veeleer een vorm van wishful thinking: men wil een doelstelling bereiken door een middel en probeert te bewijzen dat dit middel de doelstelling dient, zonder dat dit zeker is. Negatief uitgedrukt zou men kunnen zeggen: mensen zullen slechts inburgeren als ze het risico lopen een boete te krijgen.

Minister, als we de situatie van Brussel vergelijken met die van Vlaanderen, is het opvallend dat in Brussel die inburgeringscursussen niet verplicht zijn. Dat kan ook niet: in Brussel kunnen we geen verplichting opleggen, en dus kunnen we ook geen sanctie opleggen. Daarom moet men de mensen die in Brussel inburgeren, motiveren om te participeren. Ik hoor daar van mensen in het Brusselse heel positieve dingen over. Dan gaat het alleszins over de aanbieders van maatschappelijke oriëntatie. Van hen hoor ik dat de deelnemers vaak veel meer gemotiveerd zijn dan in Vlaanderen. Vlaanderen wil bestraffen om te motiveren. In Brussel kan dat niet: daar moet men motiveren door de waarde van het inburgeren aan te tonen. Daardoor ligt de participatiegraad hoog.

Minister, ik deel uw doelstelling dat zo veel mogelijk mensen moeten deelnemen en op die manier inburgeren, maar we kunnen discussiëren over de middelen daartoe. Ik wil niet meteen zelf voorbarige conclusies trekken. Daarom heb ik enkele vragen aan u. Is er een specifiek onderzoek gebeurd naar de motivatie van die deelnemers aan het inburgeringsproces, zowel de verplichte als de rechthebbende? Is het effect van die vernieuwde sanctioneringsprocedure onderzocht? Kunt u dus duidelijk die causale relatie aanduiden tussen meer participatie en de sanctionering? Hoe worden de inburgeringscursussen geëvalueerd? U hebt de kwaliteit aangehaald als een van de redenen voor de grotere participatie. Worden die cursussen zowel kwantitatief als kwalitatief geëvalueerd? Worden daarbij ook de lesgevers en de deelnemers gehoord? Hebben die evaluaties al bijstellingen van het aanbod opgeleverd? Is er eventueel ook een bijstelling van de sanctionering mogelijk? Dat stond niet in mijn schriftelijke vraag, moet ik toegeven. Werden alle overblijvende boetes – dus die 12 procent – ook effectief geïnd? Over welk bedrag gaat het? Wat gebeurt er met het geld van die boetes?

De voorzitter: De heer Yüksel heeft het woord.

De heer Veli Yüksel: Voorzitter, minister, geachte leden, ik heb dat jaarboek ook gelezen. Daarbij is me opgevallen dat het aandeel aan vrijwillige inburgeraars beperkt blijft, en veeleer gering is. Daar heb ik vragen bij. Het herkomstland is natuurlijk niet belangrijk. Het doel van de inburgering is de mensen hier meer kansen geven, zodat ze zich hier thuis voelen. Vooral bij de groep mensen uit de landen van het voormalige Oostblok, zoals Bulgarije en Roemenië, zien we dat de deelname aan die inburgeringscursussen en -trajecten veeleer beperkt is. Minister, welke initiatieven kunt en zult u nemen om de groep van vrijwillige inburgeraars groter te maken? Ik weet dat dit niet evident is, maar het lijkt me belangrijk en

goed dat u daarover ook nog eens overlegt met uw collega's, en dat u extra initiatieven neemt. In de steden is er immers een problematische situatie aan het ontstaan met die nieuwe groep uit de Oostbloklanden.

Er zijn cijfers over inburgeraars en mensen die contracten afsluiten en zo, maar zijn er ook cijfers over de attesten, dus over hoeveel mensen die cursus met vrucht hebben beëindigd en een attest krijgen met voldoende inburgeringstools om betere perspectieven te kunnen opeisen in de samenleving?

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Voorzitter, geachte leden, een recent diepgaand onderzoek naar de motivatie van inburgeraars, zowel rechthebbenden als verplichte inburgeraars, waarbij de rol van het Administratievegeldboetebesluit van naderbij wordt bekeken, is niet uitgevoerd. Dat wil ik beklemtonen. Dat blijkt ook niet uit dit jaarboek, dat het eerste geïntegreerde jaarboek is. Mijnheer Caron, de grote verdienste die dit jaarboek nu al heeft, is inderdaad dat het er is, dat het een heel goed overzicht geeft. Het zal nog aan waarde winnen naargelang er meerdere jaarboeken komen, zodat we een zicht krijgen op de evolutie.

De conclusie in het jaarboek heeft niet de intentie om het mogelijke causaal verband tussen de invoering van het Administratievegeldboetebesluit – het zogenaamde AGB-besluit – en de daling in de uitval als feit te formuleren. Er wordt bewust geschreven dat de invoering van het AGB-besluit en de toenemende professionalisering hun vruchten lijken af te werpen. Ik heb hier pagina 45 voor me. De beide worden genoemd en er wordt gesteld dat ze hun vruchten lijken af te werpen. Het is dus niet alleen dat besluit, maar ook de toenemende professionalisering. Ik kom daarop terug. Er wordt ingezet op meer kwaliteit en professionalisering, op de problemen die er zijn. De heer Yüksel heeft nog een paar problemen bijkomend aangehaald.

We zien een daling in de uitval sinds 2009 bij de verplichte inburgeraars en bij de rechthebbende inburgeraars die een contract hebben getekend. In deze periode waren de voornaamste beleidsmaatregelen de invoering van het AGB-besluit en het inzetten op een verdere professionalisering van de onthaalbureaus: vandaar de conclusie dat die factoren hun vruchten lijken af te werpen. Er moet natuurlijk worden afgewacht of die daling blijft aanhouden. Dit moet verder worden opgevolgd en onderzocht.

Wat wel al is onderzocht, zijn de factoren die maken dat inburgeraars niet starten met of afhaken tijdens het traject. Dat onderzoek gebeurde in het kader van het evaluatieonderzoek naar de efficiëntie, de effectiviteit en de impact van het inburgeringsbeleid. Dat onderzoek werd uitgevoerd door het Onderzoeksinstituut voor Arbeid en Samenleving (HIVA). Het werd opgeleverd begin 2010 en is terug te vinden op de website van Inburgering. Hierbij dient wel te worden opgemerkt dat het onderzoek betrekking had op het inburgeringsbeleid anno 2007-2008, dus net voor de invoering van het AGB-besluit.

De onderzoekers kwamen tot vier grote blokken van redenen om niet te starten of om af te haken. Ten eerste zijn er socio-economische factoren: inburgeraars die werken of werk gevonden hebben. Ten tweede heb je de cursusgebonden factoren: inburgeraars weten niet dat ze een traject kunnen volgen, er is het niet-verplichtende karakter, randvoorwaarden die niet vervuld zijn. Ten derde wezen de onderzoekers op persoonsgebonden factoren: medische problemen of individuele motivatie, bijvoorbeeld een eigen taaltraject samenstellen, men ziet het nut van een traject niet in enzovoort. En tot slot zijn er nog de achtergrondfactoren: verblijfstatuut, gender en opleidingsniveau.

De onderzoekers stelden ook dat de verplichting op zich al werkt om inburgeraars te overtuigen om in een traject te stappen. Ik citeer even uit het syntheseverslag van het evaluatieonderzoek: “Opvallend is wel dat de verplichting werkt om inburgeraars te overtuigen in een traject te stappen: 89,7 procent van de verplichte inburgeraars stapt in 2007 in, tegenover 56,7 procent van de rechthebbenden. De verplichting blijkt dus effectief, zonder

dat er een sanctie aan verbonden was. Dit geldt ook voor de uitval tijdens het traject: de verplichten blijken zowel in 2005 als 2007 minder uit te vallen dan de rechthebbenden: ongeveer 67 procent van de verplichten die een contract ondertekenden, haalden een attest. Opvallend is wel dat de uitval van rechthebbenden in 2007 duidelijk is gestegen: 44,1 procent viel uit in 2007 tegen 37,8 procent in 2005. Om de impact van het nieuwe boetebesluit na te gaan op de uitval tijdens het traject, kwam de evaluatie te vroeg.”

U verwijst terecht naar Brussel, mijnheer Caron, dat in een uitermate moeilijke omgeving werkt waar de verplichting niet geldt. Dit gebeurt met goed gevolg, al hebben we daar natuurlijk geen cijfers van hoeveel procent van de rechthebbenden bereikt worden. Ik heb alleen absolute aantallen. Ik wil mijn bewondering uiten voor de werking van de vzw bon (Brussels Onthaalbureau) op dat vlak, dat een zeer actieve wervingspolitiek voert, dat erin slaagt om mensen te overtuigen om op vrijwillige basis in Brussel Nederlands te leren. Die mensen doen dat ook met een motivatie. Zij zeggen dat ze het Nederlands nodig hebben, dat ze economisch vooruit willen en een toekomst willen opbouwen. Dat werkt dus goed.

Ik moet wel een kanttekening maken. In het Vlaamse Gewest hebben we cijfers van de verplichten en van de rechthebbenden. In Brussel kun je dat niet zien ten opzichte van het totaal. Dat belet niet dat ik zeg dat wat daar gebeurt, een succes is. Er is natuurlijk ook een Brusselnorm. Zij krijgen 15 procent vooruitbetaald, precies omdat zij in veel moeilijker omstandigheden werken en dat actieve wervingsbeleid zullen moeten voeren.

Mijnheer Yüksel, u verwees naar de groep van MOE-landers (Midden- en Oost-Europa). Dat is een heel specifieke groep. De situatie in Gent is de meest schrijnende van alle steden in dit land. Daar heb je dezelfde problematiek, mutatis mutandis: het zijn EU-burgers die niet verplicht zijn. De lokale onthaaldiensten beschikken misschien nog niet over de expertise en de kunde om dat bijzonder moeilijke probleem aan te pakken.

We hebben gisteren een ‘memorandum of understanding’ getekend, in het kader van de Benelux, met Nederland. Het Groothertogdom Luxemburg heeft niet meegedaan. Ook Wallonië en Brussel doen tot nu toe niet mee. We hopen dat ze nog instappen. Het was dus een Vlaams-Nederlands akkoord, met de twee Vlaamse ministers en de Nederlandse minister van Tewerkstelling. Ook de grote steden uit Vlaanderen en Nederland deden mee. Daar is dit probleem ook uitvoerig aan bod gekomen. Iedereen onderkent in elk geval dat het een probleem is, en het zal aangepakt worden.

Ik herhaal in dat verband wat ik in het verleden al gezegd heb: zonder een gecoördineerde aanpak op het vlak van de EU, van de Belgische staat, van Vlaanderen én van de lokale overheden, gaan we er niet komen. Het hangt allemaal aan elkaar. De EU heeft een taak om op die herkomstlanden in te werken en te bekijken wat de basisoorzaak is van het feit dat zo’n groep zo massaal wegtrekt uit zijn land van herkomst, een EU-land, wat uitzonderlijk is. België is bevoegd voor instroom en voor de uitwijzing van wie onregelmatig verblijft. Het moet toekijken op criminaliteit, die onder meer is aangeklaagd door de burgemeester van Gent in een vrije tribune. Vlaanderen kan alleen maar werken op het vlak van Inburgering en Integratie. Maar dat is op basis van vrijwilligheid. We zijn overigens bezig met een beleidsoverschrijdend actieplan. Tot slot hebben natuurlijk ook de steden en gemeenten een belangrijke taak. Ik denk aan de strijd tegen overlast, domiciliefraude, huisjesmelkerij, criminaliteit, en aan het inzetten op integratie.

Mijnheer Caron, u haalt terecht het succes in Brussel aan. Dit moet echter niet per definitie haaks staan op wat hier geconcludeerd wordt. Dit is overigens ook geen absolute conclusie. Het rapport zegt dat de beiden – niet alleen het AGB, maar ook de toename van de professionalisering – erop lijken te wijzen. Het is dus geformuleerd zonder dat daar onderzoek over is kunnen gebeuren, maar het zijn wel de naakte cijfers die we hebben. In Brussel hebben we die niet. Dat maakt het experiment Brussel natuurlijk zo boeiend, omdat het opvallende resultaten geeft in een zeer moeilijke omgeving waar geen enkele verplichting geldt.

Ik verwijs in die context ook naar mijn antwoord op een recente schriftelijke vraag van de heer Segers over de conclusies uit de evaluatienota over het AGB-besluit, opgesteld door het Agentschap voor Binnenlands Bestuur, en de recente uitvalcijfers. In mijn antwoord zijn ook cijfers opgenomen over de verhouding tussen de instroom en de aanmelding op het onthaalbureau. Waar in 2008 76 procent van de inburgeraars die instroomden in het Vlaamse Gewest zich ook effectief aanmeldde bij het onthaalbureau, is dat percentage in 2010 opgelopen tot 88 procent.

Ik heb ook cijfers gegeven over de verhouding tussen de aanmeldingen en het aantal contracten in de periode 2005-2010. Uit de cijfers blijkt dat dit percentage de voorbije jaren stelselmatig is gestegen en dat in 2010 nagenoeg 98 procent van de verplichte inburgeraars die zich in 2010 hebben aangemeld bij het onthaalbureau, ook een contract hebben getekend. In 2005 was dat 'maar' 79 procent. Die curve is dus heel duidelijk gestegen.

Het mogelijke verband dat in het jaarboek gelegd wordt tussen de daling in de uitval en de invoering van het AGB-besluit, is dus niet zo verwonderlijk, ook al hebben we daar geen wetenschappelijke bewijzen van. De boeteprocedure is er niet alleen om mensen die het niet goed voor hebben in het traject te houden, maar ook om uitval te vermijden in het algemeen. Het is een interessant instrument voor trajectbegeleiders om mee aan de slag te gaan en om het rechten-en-plichtenverhaal in de praktijk te brengen.

Ik kan u overigens zeggen dat gisteren, op het Secretariaat-Generaal van de Benelux, het verhaal van rechten en plichten door iedereen werd gebracht, door de Nederlandse en de Vlaamse overheid, maar ook door alle steden.

Wij gaan ervan uit dat wie naar Vlaanderen komt, actief deelneemt aan de samenleving en dus ook de plicht heeft tot inburgeren en tot actief inburgerschap.

U vroeg ook of het effect van de vernieuwde sanctioneringsprocedure is onderzocht. Ik verwijs daarvoor naar het antwoord op de eerste vraag. Ik wil wel nog opmerken dat het AGB-besluit meer is dan het opleggen van boetes alleen. Door de invoering van het AGB-besluit staan de onthaalbureaus nu zelf in voor het werven en aanschrijven van inburgeraars. Voordien stonden de gemeenten daarvoor in. Uit het evaluatieonderzoek van het HIVA is gebleken dat de toeleiding naar een inburgeringstraject door een aantal kleine gemeenten niet altijd even vlot verliep.

In het evaluatieonderzoek van het HIVA uit 2010 werd een bevraging gedaan bij inburgeraars en ex-inburgeraars over het gevolgde traject en de cursus Maatschappelijke Oriëntatie (MO): wat was nuttig? Welke thema's ontbraken erin? Wat zou er moeten veranderen? De conclusie van de onderzoekers was dat de meeste inburgeraars tevreden waren over wat ze geleerd hebben en dat het inburgeringstraject een voorsprong biedt op een aantal domeinen. Uit het onderzoek is ook gebleken dat het inhoudelijke aanbod wel nog meer op maat moet zijn van de inburgeraar, zodat de trajecten nog effectiever en efficiënter zijn.

Sinds 2009 wordt samengewerkt met de Onderwijsinspectie voor een kwaliteitsvolle inhoudelijke en pedagogische inspectie van de onthaalbureaus. De rode draad van die inspectie is het stimuleren van een kwaliteitsvolle werking op maat van iedere inburgeraar. De voorbije werkjaren heeft het inspectieteam de cursus MO en de trajectbegeleiding inhoudelijk doorgelicht. De medewerkers van de onthaalbureaus werden daar nauw bij betrokken.

Uit de doorlichting kwamen een aantal werkpunten naar boven. Zo merkte de inspectie op dat er nog meer moet worden ingezet op het ondersteunen en vormen van MO-docenten om de Climodiekmethode kwaliteitsvol toe te passen. Er is ook nood aan een actualisatie van het materiaal.

U vroeg ook of de evaluaties al bijstellingen hebben opgeleverd. Er wordt blijvend gewerkt aan een aanbod op maat. We zetten daar steeds meer op in. We streven naar een betere

kwaliteit en meer professionalisering. Zo werd de vrijstellingstoets MO ingevoerd. Dat is op dit moment het geval in Gent, Antwerpen en Brussel. Er is ingezet op het uitwerken van een aanbod loopbaanoriëntatie sociaal en educatief. En begeleiding bij diplomagelijkschakeling is een reguliere taak geworden voor de trajectbegeleider.

In overleg met de betrokken actoren wordt momenteel uitgeklaard wat een aanbod op maat voor alfaklanten kan en moet inhouden. Hetzelfde gebeurt momenteel voor het traject richting zelfstandig ondernemerschap. Dat is zeer belangrijk, ook met betrekking tot de MOE-landers.

Maatschappelijke oriëntatie wordt verder geprofessionaliseerd. De aanbevelingen van de inspectie worden daarbij als leidraad genomen. Alle onthaalbureaus zijn aan de slag gegaan met de aanbevelingen die zijn geformuleerd door de inspecteurs. Er werd voornamelijk ingezet op het coachen en vormen van MO-docenten, het uitwisselen van materiaal en het maken van lesvoorbereidingen.

Ik heb bij mijn aantreden vastgesteld dat er soms zeer goede praktijken bestaan, maar dat die soms een beetje op een eiland leefden en niet uitgewisseld werden. In de mate dat je daar een meer horizontaal beleid hebt en meer uitwisseling van ideeën hebt, draagt dat bij tot het verwerven van meer kwaliteit. Het Agentschap voor Binnenlands Bestuur zal binnenkort ook het proces opstarten om het MO-materiaal te actualiseren.

In 2009 en 2010 werden er in totaal voor 34.950 euro boetes opgelegd. Daarvan was op 10 oktober 2011 in totaal 20.140 euro geïnd. Het geïnde bedrag gaat naar de algemene middelenbegroting van de Vlaamse overheid, en komt dus niet in de kas van Inburgering terecht.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Minister, ik dank u voor het uitvoerige en eerlijke antwoord. Het geeft verduidelijking op vele terreinen.

Er wordt goed werk geleverd op het vlak van professionalisering en de kwaliteit van het aanbod. Ik hoor dat van mensen op het terrein, en u bevestigt dat in uw antwoord. De sector is in het begin misschien een beetje stiefmoederlijk behandeld op het vlak van onderwijs. Het is goed dat die inhaalbeweging nu gemaakt is. Er werken heel veel gemotiveerde mensen, die zelf zeer begaan zijn met die thematiek. Het is een goede zaak dat dat heel professioneel gebeurt.

Als het HIVA besluit dat de verplichting een zeker effect heeft, dan zal ik dat niet tegenspreken. Verplichting is wel nog iets anders dan sanctionering bij niet-deelname. Je kunt daarover discussiëren. Wat in Brussel gebeurt, is in elk geval een mooi voorbeeld van hoe een positieve motivatie van mensen, door de vzw bon heel goed aangebracht bij het doelpubliek, een groot effect kan hebben op het terrein. Ik denk ook dat het in de hoofden van individuele inburgeraars op termijn meer effect heeft dan als het 'van moetens' is.

Ik wil onderstrepen wat u zegt over het actief participeren aan de samenleving, namelijk dat mensen die naar hier komen, inderdaad actief moeten, maar wellicht ook willen, participeren aan de samenleving. Mensen die dat niet willen, horen hier niet thuis. Daarover zijn we het eens.

Het pleidooi voor een aanbod op maat ben ik uiteraard zeer genegen. Ik heb in het verleden in deze commissie al vragen gesteld over andere hinderpalen die mensen vaak ontmoeten op hun weg om te kunnen participeren: hinderpalen op het vlak van de persoonlijke leefwereld, mobiliteit, gezinssamenstelling – allemaal factoren die dat finaal tegengaan.

Het is te vroeg om het systeem van de boetes ten gronde te evalueren. Laat ons ook nog even wachten met het eventuele causale verband. Ik merk overigens dat het eigenlijk over kleine bedragen gaat, maar het is misschien toch die figuurlijke stok achter de deur.

Ik hoop dat er nog een inspanning kan gebeuren op het vlak van de rechthebbenden. Mensen moeten positief gemotiveerd kunnen worden om actiever te participeren. Er zijn belangrijke groepen in de samenleving waarvan we hardop mogen zeggen dat het zeer zinvol zou zijn dat ze inburgeren en dat ze de cursussen taal en maatschappelijke oriëntatie volgen.

Minister, ik heb deze vraag niet gesteld vanwege het jaarboek, maar vanwege het persbericht dat u zelf geschreven hebt en waarin u dat causale verband zelf aanhaalt. Ik heb de tekst nu niet bij, maar dat was wel de reden waarom ik deze vraag heb gesteld.

Minister Geert Bourgeois: Hebt u dat gelezen in mijn persbericht? Ik heb het hier bij, en ik zie dat niet staan, tenzij ik erover las.

De heer Bart Caron: Ik zal het straks nog eens nakijken.

Minister Geert Bourgeois: Lees het nog eens kritisch na. Ik zie het niet.

De voorzitter: De heer Yüksel heeft het woord.

De heer Veli Yüksel: Minister, dat ‘memorandum of understanding’ met Nederland is een nobele poging, maar als je geen wettelijk en decretaal kader op Europees niveau hebt, blijf je dweilen met de kraan open en zijn we in het ijle bezig. Het is goed dat er een consensus is op Benelux-niveau, maar ik denk dat er ook een consensus is op Europees niveau om die problemen aan te pakken. We moeten dan ook een wettelijk kader creëren om ervoor te zorgen dat de groep van vrijwillige inburgeraars groter wordt en dat de mensen uit de voormalige Oostbloklanden hier perfect integreren en inburgeren.

Met de paraplu van Europa komen we hier niet weg. Dat is duidelijk, alvast in de publieke opinie. Misschien moet u in dat verband verder overleggen met de collega’s die verantwoordelijk zijn voor Inburgering en Veiligheid. Dat is een suggestie die ik u wil meegeven.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Het ‘memorandum of understanding’ dat we op Benelux-niveau gesloten hebben, is natuurlijk geen zaligmakende oplossing. Het is een zeer moeilijk probleem. Het blijft vrijwilligheid. Ik sluit aan bij wat de heer Caron heeft gezegd: de meeste mensen die hier willen komen, willen participeren en aan de slag gaan. Maar dan moet je de Europese regelgeving natuurlijk correct toepassen. Ik heb dat hier al herhaaldelijk beklemtoond, en het is nu ook erkend door staatssecretaris Courard en recent omgezet in de commissie: het vrije verkeer van personen in de Europese Unie betekent dat je het recht hebt om maximum drie maanden in een andere lidstaat te verblijven, tenzij je zelf in je onderhoud kunt voorzien. Met andere woorden: je bent rentenier, je hebt een legaal arbeidscontract, je bent legaal zelfstandige, of je bent ingeschreven in een onderwijsinstelling.

Als die mensen komen en ze willen een arbeidskracht zijn, dan moet je die mensen ertoe aanzetten om een arbeidscontract aan te gaan. Je mag ze niet vanaf dag twee in de sociale steun laten stappen. Dan is er geen incentive meer. Er is nu een correcte vertaling van de richtlijn. Ik ben heel blij dat men het op federaal niveau nu ook echt in de sociale wetgeving inschrijft dat iemand die hier drie maanden verblijft, geen recht heeft op steungeld of leefloon.

Als ik morgen naar Italië verhuis en ik verblijf daar drie maanden, dan moet ik in mijn eigen onderhoud kunnen voorzien. Wil ik daar langer blijven, dan moet ik zorgen dat ik een arbeidscontract heb. Dat is wat het OCMW in Antwerpen al een hele tijd correct toepast. Dat is de enige manier om ervoor te zorgen dat je die mensen inderdaad activeert. Je kunt zo solidair zijn als je wilt, maar alle armoedegevallen en alle mensen in miserie uit heel Europa naar één bepaalde stad aantrekken, lukt niet.

Dat ‘memorandum of understanding’ is geen wondermiddel. We gaan een actieplan opzetten, maar het is een zeer moeilijke groep, ze zijn niet verplicht, en de EU zal daar niet van

afstappen. We moeten erin slagen om die mensen toe te leiden tot inburgering en ze te activeren.

We gaan daar nu op inzetten. Dat is het actieplan dat wordt ontwikkeld. Ik heb gisteren vernomen van de burgemeesters van Rotterdam, Dordrecht en Breda dat het probleem daar net hetzelfde is. Ze hebben daar evenzeer problemen om daarmee om te gaan.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Minister, het is waar dat het niet in uw persbericht staat. Ik heb echter inmiddels de bron gevonden: een telexbericht van Belga dat was overgenomen door De Morgen op 28 september. De titel van het stuk luidde ‘Boetes zorgen voor volle inburgeringsklassen’.

Minister Geert Bourgeois: Je kunt dat de redacteur niet verwijten, want het is de eindredacteur die de titels opstelt.

Ik schrijf de stukken van Belga niet.

De heer Bart Caron: Uiteraard bent u daar niet verantwoordelijk voor. Het is wel een interessante vraagstelling in welke mate verplichting, sanctionering enzovoort effect hebben.

Wat de heer Yüksel aanhaalt, is terecht en gaat over een heel moeilijk in te burgeren groep waar geen verplichting op rust. Dat terzijde.

Minister Geert Bourgeois: Dat is een detail in onze discussie.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Jan Durnez tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de toepassing van ethische principes bij initiatieven in het kader van de eeuwherdenking van ‘100 jaar Grote Oorlog’ - 2901 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Durnez heeft het woord.

De heer Jan Durnez: Voorzitter, minister, collega’s, half september was ik enigszins verbijsterd toen ik las op welke manier er gerekruteerd wordt voor een prestigieuze vijfdelige reeks over Wereldoorlog I. Ik was niet zozeer verbijsterd door de voorwaarden zoals de lengte en kleur van de haren, maar wel door twee zinsneden. De eerste was: “Figuranten die een arm of een been missen, hebben alvast een streepje voor.” Gelukkig stond er niet “een stapje voor”. De tweede vind ik nog erger en luidde: “Er is niets leuker dan aan te komen op de set, een kostuum aan te trekken en dan lekker met z’n allen te gaan vechten: pure magie.” Dat is de negatie van de vredesboodschap die het Vlaams Parlement centraal wilde stellen in de resolutie van 2009. Wie het vechten aantrekkelijk maakt en de oorlog bagatelliseert, zit daar ver naast.

Mijn vraag is ook gericht aan de coördinerende minister. U kunt uiteraard niet verantwoordelijk worden gesteld voor dergelijke aberraties van het castingbureau. Het is wel onze zorg dat een aantal ethische waarden en vooral de betekenis van onze eigen resolutie aan bod komen bij de vele initiatieven en evenementen in het kader van 100 jaar Grote Oorlog. Ik denk hierbij specifiek aan de nieuwe oproep die gisteren werd gelanceerd.

Minister, ik wil u vragen om daar aandacht voor te hebben. Kunt u initiatiefnemers oproepen om waardering en respect te hebben voor de centrale vredesgedachte uit de resolutie, bijvoorbeeld door het opstellen van een kleine ethische code?

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Mijnheer Durnez, ik begrijp uw bekommernis. We hadden het daarnet over de verantwoordelijkheid bij het schrijven van een artikel: ligt die bij de eindredacteur, de redacteur of de journalist? Ik heb daarnet gegoogeld. Ik zie de zinsneden waar u over spreekt niet staan op de webstek van het castingbureau, noch op andere officiële websteaks. De vraag naar figuranten voor die prestigieuze serie werd overigens al afgesloten wegens het grote succes.

Verder vind ik dat we de realiteit van de oorlog toch onder ogen moeten brengen. Ik denk dat precies dat mensen ertoe kan aanzetten om vanuit de vredesgedachte en ‘nooit meer oorlog’ te denken. De BBC is een prestigieuze televisiezender en heeft al heel wat prachtige series op de buis gebracht. Ik denk dat die daarbij wel rekening tracht te houden met de ethische waarden.

Uw opmerking is uiteraard terecht. We zullen straks wel vernemen wie de verantwoordelijkheid draagt voor die uitspraak.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Ik sluit mij aan bij de bekommernis van de heer Durnez. De BBC heeft inderdaad een nagenoeg vlekkeloze reputatie wat historische series betreft. De BBC is volgens mij ook de beste televisiemaker ter wereld.

Het incident gaat over een castingbureau en is een zijdelings fenomeen. Toch typeert het iets waar we toch waakzaam voor moeten zijn bij zulke herdenkingen. We hebben vaak de mond vol van herinneringseducatie en herinneringscultuur, ook in andere commissies of bij het Vlaams Vredesinstituut.

Het gaat hier over een particulier incident. Maar dat incident wijst erop dat we waakzaam moeten zijn. Ik onderschrijf in ieder geval de bekommernis van de heer Durnez om er een soort ethische code voor op te stellen. Zulke evenementen worden voor een stuk gecommmercialiseerd. Dat is echter niet zonder gevaar. We moeten de oorlog niet gebruiken om er geld aan te verdienen. Ik wil de zaken even scherp stellen. In Ieper verdienen tientallen, honderden mensen daar dagelijks geld aan, dat is de realiteit. Maar het vereist daarom des te meer een zekere sereniteit en ethiek. Hetzelfde geldt voor de Dossin-kazerne in Mechelen: de inrichting, de sites enzovoort.

Minister, u bent bevoegd voor toerisme en voor erfgoed, twee dynamieken die een belangrijke rol spelen in dit verhaal. De betekenisgeving mag misschien nog eens extra worden geaccentueerd. We herdenken die oorlog om een welbepaalde reden: uit respect voor de mensen die hem gevoerd hebben, voor de Vlamingen die hun leven hebben gelaten, voor onze eigen toekomst. Die betekenisgeving verantwoordt die sereniteit.

Ik beschouw dit incident als een uitschuiver van een castingbureau. Laten we voor de rest dergelijke thematiek omkaderen met gepaste terughoudendheid en sereniteit.

De voorzitter: De heer Vanden Bussche heeft het woord.

De heer Marc Vanden Bussche: Mijnheer Caron, de pastoor zou het niet beter kunnen zeggen.

Het is inderdaad een mooie oproep om een duidelijk onderscheid te maken tussen het evenement en de herdenking zelf. We zijn allemaal geneigd om daar ook de toeristische vruchten van te plukken. Er is al herhaaldelijke keren voor gewaarschuwd dat men dat moet plaatsen in de 100-jarige herdenking.

Verleden week zaterdag nog was ik aanwezig op een feest ter ere van een 65-jarig huwelijk. Die man was geboren in 1918 en had zijn moeder nog horen vertellen hoe zijn drie jaar oudere zusje in 1915 door een bom werd getroffen. Zulke verhalen zijn legio bij ons. We

mogen niet vergeten dat die verhalen nog levend zijn voor veel mensen uit de Westhoek. Voor onze jeugd is dat misschien veraf, maar voor sommigen onder ons niet.

Minister, u hebt destijds gezegd dat de taak om onze jongeren daarop te wijzen vooral is voorbehouden voor onze scholen. U ging daarover spreken met minister Smet, bevoegd voor Onderwijs. Hebt u dat ondertussen gedaan? Zijn daar concrete plannen uit voortgevloeid in het kader van die 100-jarige viering?

De voorzitter: De heer Dehandschutter heeft het woord.

De heer Lieven Dehandschutter: Ik wil aansluiten bij de vorige sprekers. We mogen dit incident klasseren onder de categorie van de uitschuiers. We kennen de reputatie van de BBC in het algemeen en over de herdenking van de oorlog. In het verleden hebben ze daar al heel wat initiatieven rond genomen. Bij de 75e of 80e verjaardag werd er bij de BBC hard gediscussieerd over de manier waarop de zaken zouden worden voorgesteld. Over de slag bij Ieper ging de discussie onder meer over de benaming, afhankelijk van de invalshoek: ‘sacrifice offer’ of ‘slaughter’?

Het is goed dat er wordt herinnerd aan de vredesgedachte, de ‘nooit meer oorlog’-gedachte die we willen meegeven. Als het er wat te luchtig aan toe gaat op zo’n castingbureau, moet dat worden teruggefloten. Ik kan me voorstellen dat men daar in het Verenigd Koninkrijk ook niet al te gelukkig mee was. Het is net alsof ze jongelui uitnodigen om aan een leuke horrorfilm mee te werken. Ik vind dat wat goedkoop. Het is niet de eerste uitschuiver en het zal ook niet de laatste zijn.

Ik ben zelf een fervent bezoeker en af en toe gids in de Westhoek, langs Flanders Fields. Enkele jaren geleden werd er in de etalages in Ieper Flanders Fields paté aangeboden. Daar zijn heel wat verontwaardigde reacties op gekomen. Men heeft de betrokken slager er dan toch van kunnen overtuigen dat product niet meer aan te bieden.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer Durnez, ik begrijp uw verontwaardiging. Dat zijn inderdaad choquerende uitlatingen. Ik wil er wel aan toevoegen dat ik ze slechts in een krant heb teruggevonden, hoewel diverse kranten verslag hebben uitgebracht over het binnenhalen van dat belangrijk filmproject.

Ik kan enkel herhalen wat ik daarnet zei. Zoals ik niet verantwoordelijk kan worden gesteld voor wat een journalist of eindredacteur schrijft, ben ik ook niet verantwoordelijk voor de uitlatingen van een medewerker van een privéonderneming. Er is trouwens geen enkel verband met Toerisme Vlaanderen. Het project wordt gesubsidieerd door het Vlaams Audiovisueel Fonds (VAF). Het VAF kan trouwens ook niet verantwoordelijk zijn voor het feit dat iemand publieke verklaringen aflegt die niet sporen met de serene manier waarop wij dat herdenkingsproject opzetten. Dat is ook de teneur van uw betoog. We mogen daar niet van afwijken. Er is daartoe wat mij betreft ook geen enkele aanleiding.

In de oproep die nu werd gelanceerd voor de komende evenementen staat uitdrukkelijk waarover het gaat. Het gaat uiteraard ook over het internationaal op de kaart zetten van Vlaanderen, maar ook om het uitdragen van de vredesgedachte, de ‘nooit meer oorlog’-gedachte, de internationale contacten, het idee van Toerisme +, dat een serene toerisme is, helemaal in overeenstemming met de sfeer van de site en het front. Het VAF zal in zijn voorwaarden waarschijnlijk niets hebben gestipuleerd. Ik was daar zelf niet bij betrokken.

Ik ben blij dat we dat project Parade’s End hebben binnengehaald. Tot het laatste moment waren ze van plan om de reeks in Ierland op te nemen. Uiteindelijk hebben ze toch voor Vlaanderen als locatie gekozen.

Voor zover ik het script ken, vind ik het zinvol. De invulling zal natuurlijk met de nodige artistieke vrijheid gebeuren. Het gaat over het einde van het edwardiaanse tijdperk, en de overgang naar chaos en vernieling. Het eindigt in de mensonterende oorlogsomstandigheden

in de loopgrachten van Flanders Fields. Dat lijkt mij een zinvol concept. Ik betreur dat zulke uitlatingen werden gemaakt. Minister Schauvliege noch ikzelf kunnen in deze enige verantwoordelijkheid opnemen. Dat wil ik duidelijk stellen.

Ik begrijp uw zorg dat die evenementen in een plat commercieel gedoe zouden eindigen. Ik wil u echter geruststellen: dat is allerm minst de bedoeling. Ik wil de toeristische waarde van het project beklemtonen. Ik heb tot nu toe nog geen ontsporingen gemerkt op het terrein. Ikzelf en velen onder u komen daar vaak. Ik heb nog nooit ontsporingen gezien, maar ik heb wel gemerkt dat het altijd een invulling is van Toerisme +. Ik heb er dan ook goede hoop op dat dat ook in dit geval op die manier zal gebeuren. Ik ben vorige week in Korea geweest voor de algemene vergadering van de World Tourism Organization (UNWTO/OMT). Ik heb daar de Indiase minister van Toerisme ontmoet. Ik heb hem gesproken over onze plannen. Hij was heel enthousiast. U weet dat zij India Gate hebben. Dat is geen kopie, maar roept heel sterk op wat de Menenpoort is. Daarin staan de namen van de gesneuvelde soldaten gebeiteld. Er zijn ook heel wat Sikhs gesneuveld in onze Vlaamse velden. Telkens opnieuw zie ik bij mijn collega's dat zij de idee van dat vredestoerisme en vredeseducatie genegen zijn.

U hoeft dus niet te vrezen dat die evenementen niet zullen verlopen in de sfeer die wij voor ogen hebben. Het staat ook zo in het bestek. Ik beschouw dit als een spijtig particulier incident, dat niets zal afdoen van de intrinsieke waarde van de serie.

De voorzitter: De heer Durnez heeft het woord.

De heer Jan Durnez: Mijnheer Sintobin, het castingbureau heeft die formulering van de webstek gehaald.

Minister, ik dank u voor uw antwoord en voor uw zorg en bekommernis voor het respectvol herdenken. In de komende vier jaren zullen er regelmatig mensen zijn die dit verhaal niet hebben beleefd en als een fait divers, een amusement bekijken. We zullen hen daar dan op moeten wijzen.

De voorzitter: De heer Vanden Bussche heeft het woord.

De heer Marc Vanden Bussche: Minister, hebt u contact opgenomen met de scholen?

Minister Geert Bourgeois: Mijn collega's zijn volop bezig met de beleidsbrief. Het is de bedoeling dat ik erover waak dat het voldoende aan bod komt in de komende beleidsbrieven. Ik kan er nu niet concreet op antwoorden, maar volg dat heel sterk op.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Jean-Jacques De Gucht tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de promotie van Vlaanderen in het buitenland aan de hand van onze bier- en chocoladecultuur - 74 (2011-2012)

De voorzitter: De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Jean-Jacques De Gucht: Voorzitter, minister, in de maand juni lanceerde u het plan waarmee u Vlaanderen de komende jaren als culinaire regio op de wereldkaart wilt plaatsen. Vlaanderen Lekker Land geeft de aanzet om bestaande en nieuwe concepten voor de toeristische promotie van onze eetcultuur te versterken en op elkaar af te stemmen. Het plan is opgebouwd uit drie krachtlijnen: lekker eten, excellente chefs en het goede leven.

Wat die eerste krachtlijn betreft, het lekker eten, wordt in het actieplan gesteld dat u dat in eerste instantie in het buitenland wilt promoten aan de hand van onze bekende brede biercultuur en onze internationaal befaamde chocolade. Dat is uiteraard terecht: niemand kan

ontkennen dat dit absoluut aantrekkelijke producten zijn, waar men maar weinig tegen kan hebben. De aantrekkingskracht van onze chocolade was trouwens heel duidelijk op de wereldtentoonstelling van Shanghai. Opmerkelijk hierbij is echter het feit dat de Vlaamse overheid samen met de privésector hierin investeert, een soort pps-constructie dus. Dat moet de samenhang bevorderen. Door deze samenwerking beoogt u een optimaal rendement te verkrijgen. U wilt chocolade en bier gebruiken als een soort teaser, als een vertrekpunt voor een breder toeristisch verhaal.

Minister, wat is de stand van zaken van dit plan? In welk stadium bevinden we ons momenteel, specifiek wat het buitenland betreft dan? De Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media heeft immers een werkbezoek gebracht aan India en Qatar, en ik meen te kunnen stellen dat iedereen er de mening was toegedaan dat daar nog heel wat kansen liggen om onze Vlaamse cultuur te promoten. Dit kan ongetwijfeld ruimer gaan dan enkel bier en chocolade. Welke contacten hebt u reeds gehad met de vertegenwoordigers van die beide industrietakken? Wanneer vonden die plaats? Wat is de uitkomst daarvan op contractueel vlak? Welke benaderingswijze hebt u ter zake gevolgd? Wie legt die contacten?

U hebt het over een pps-constructie. Natuurlijk heb ik daar allesbehalve iets op tegen, maar wat zijn de modaliteiten van die overeenkomsten? Met welke privépartners wordt er samengewerkt? Wat de mogelijke return kan zijn, lijkt me duidelijk, maar op welke basis worden de privépartners geselecteerd en welk risico is eraan verbonden? Hoe groot is dat risico? Wat is de verdeling qua inbreng tussen de publieke sector en de privésector?

Chocolade en bier vormen het vertrekpunt van een breder toeristisch verhaal, zo stelt u. Wat verstaat u onder dat bredere verhaal? Hoe zult u dat invullen?

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Minister, ik ga ervan uit dat Vlaanderen Lekker Land in feite een onderdeel is van de vzw Tafelen in Vlaanderen. De belangrijkste partners van die vzw zijn de vijf provinciale toeristische organisaties, samen met Horeca Vlaanderen. Recent heeft de commissie Landbouw een tweedaags bezoek gebracht aan de internationale Anugabeurs in Keulen. Ik heb er vastgesteld dat ook bepaalde Vlaamse chocoladebedrijven, onder meer uit Brugge, op de stands van Flanders Investment & Trade (F.I.T.) en het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM) aanwezig waren. Er is sprake van een pps-constructie om dit te promoten in het buitenland. Hoe zit het dan met de samenwerking met F.I.T. en VLAM? Is dat niet veeleer iets voor die twee organisaties? Of bestaat er al een zekere samenwerking tussen de vzw, VLAM en F.I.T.?

De voorzitter: De heer Vanden Bussche heeft het woord.

De heer Marc Vanden Bussche: Minister, bij lekker eten, excellente chefs en goed leven denkt iedereen natuurlijk spontaan aan Koksijde, en meer in het bijzonder aan de hotelschool van Koksijde. Zoals u weet, levert die aan de lopende band sterrenkoks af. In welke mate kunt u die hotelschool meenemen in het ruimere toeristisch concept?

De voorzitter: De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Jean-Jacques De Gucht: Als we die toer opgaan, wil ik toch nog even zeggen dat wie aan Vlaanderen en België denkt, ook aan Aalst en het carnaval van Aalst denkt. Op welke manier zult u dat daarin onderbrengen?

De voorzitter: De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire: Voorzitter, ik wil het niet over Aalst hebben. Ik gun het de heer De Gucht dat hij daar een vraag over stelt.

Minister, enkele maanden geleden heeft de minister-president uitgepakt met een soort nieuwe slogan, het 'baanbrekend vakmanschap'. In welke mate neemt u dat ook mee bij wat u nu op het getouw wilt zetten, of is dat iets dat alleen door de minister-president wordt gebruikt? Ik

heb immers de indruk dat er na een tijdje zoveel slogans, motto's en symbolen worden gelanceerd, dat elke minister zijn eigen symbolen en slogans heeft, zodat de herkenbaarheid uiteindelijk enigszins verloren gaat.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Voorzitter, geachte leden, ik ben blij met de vraag van de heer De Gucht. Een tijdje geleden al heb ik gezegd dat we bij het uitspelen van onze toeristische troeven tot nu toe te weinig gebruik hebben gemaakt van onze gastronomische troeven in het buitenland. Andere landen hebben zich daar al veel meer op geprofileerd.

In dat licht is het idee ontstaan om intens samen te werken met de privésector. We proberen dat trouwens in heel het toeristisch beleid zo veel mogelijk te doen. Het toerismebeleid kan immers maar uitvoering krijgen op het terrein als we goed samenwerken met de privésector. De privésector is ook heel enthousiast over die plannen. Toeristen gaan voor een totaalbeleving. Ze komen niet naar Gent, Aalst of Koksijde om slechts één aspect te beleven, alleen maar om iets te bezoeken, alleen maar om aan recreatie te doen, alleen maar om te shoppen. Ze willen ook goed eten, willen een goede sfeer, willen goed ontvangen worden enzovoort. Onze keuken, onze culinaire traditie, of het nu gaat over een eetcafeetje of over een sterrenrestaurant, is daarbij heel belangrijk.

In dat licht is Vlaanderen Lekker Land opgericht, een samenwerkingsverband tussen Toerisme Vlaanderen, de provinciale toeristische organisaties en Horeca Vlaanderen. Het idee om chocolade en bier te gebruiken als speerpunten in die buitenlandse promotie heeft Vlaanderen Lekker Land afgetoetst met verschillende experts. Ik kom daar nog op terug. We kunnen ter zake al bogen op ervaring. Al een tijdje spelen we bier en chocolade uit, maar nieuw is de wijze waarop er promotie voor wordt gevoerd. Het gaat over een creatieve aanpak, een nieuwe aanpak ten opzichte van het buitenland, van touroperatoren en dergelijke meer.

Dat brengt me bij de belangrijke opmerking dat de promotie van de Vlaamse eet-, drink- en tafelcultuur op de eerste plaats bedoeld is om met die troeven meer toeristen naar hier te lokken. Dat is mijn taak als minister van Toerisme. Ik ben er om die band te leggen met de horeca, maar natuurlijk met de bedoeling het toerisme te bevorderen. De vzw Vlaanderen Lekker Land zal met die toeristische doelstelling een concreet werkplan voor de promotie van bier en chocolade uitwerken en ook coördineren. Dat werkplan loopt in 2012 en 2013, waarbij men zich in 2012 op het thema bier zal toespitsen, en in 2013 op het thema chocolade. Intussen ligt de huidige klemtoon op de campagne Jong Keukengeweld in Vlaanderen, en de occasionele representatie van die jonge topkoks in het buitenland, bij acties van Toerisme Vlaanderen. Op de Engelstalige b2b-website www.flandersforfoodies.be vind je de thema's chocolade en bier, met de nadruk op de artisanale kwaliteiten van onze producten én producenten. Kwaliteit is een criterium dat we daarbij uitspelen, ook wat bier betreft. Ook daarop kom ik straks terug. We moeten de troeven uitspelen die we hebben. Mijnheer Van Overmeire, dat sluit ook aan bij de algemene Vlaanderencampagne die we lanceren.

Mijnheer De Gucht, Vlaanderen Lekker Land heeft al diverse contacten gehad met deskundigen uit de chocoladesector. Ik geef een beperkt overzicht. Op 12 april van dit jaar heeft er een overleg plaatsgevonden tussen Vlaanderen Lekker Land en de heer Eddy Van Belle, de vertegenwoordiger van Belcolade, de grootste chocoladeproducent van het land, en met Dominique Persoone van The Chocolat Line, een innovatieve chocolatier die iedereen kent, denk ik. Hij is ook aanwezig in het Paleis op de Meir in Antwerpen. Hij is gevestigd in Brugge. Ondertussen is hij ook wel bekend van het televisiekanaal njam!.

Er is afgesproken dat Vlaanderen Lekker Land chocolade zal promoten in 2013 en dan voornamelijk de creatieve verwerking ervan in onze streken: denken we aan de sierkunst in chocolade, aan de pralines. Vlaanderen Lekker Land toetst momenteel met de kunststeden, de provinciale toeristische organisaties en Toerisme Vlaanderen ook andere mogelijkheden af

om chocolade in het buitenland te promoten, en daarmee extra toerisme naar Vlaanderen aan te trekken.

Vanaf februari 2012 zal een werkgroep chocolade voor Vlaanderen Lekker Land een concreet actieplan uitwerken. Het doel is om vanaf begin 2013 de chocoladebeleving voor een buitenlander zichtbaarder te maken. In de werkgroep zitten drie experts uit de chocoladesector: Belcolade-vertegenwoordiger Eddy Van Belle, chocolatier Dominique Persoone en chocolatier Boon, die tot de wereldtop behoort. Vlaanderen Lekker Land zal het actieplan chocolade aftoetsen en verder verfijnen met de toeristische sector – de provinciale toeristische organisaties en Toerisme Vlaanderen – en met de horecasector, via de federatie Horeca Vlaanderen. Met het concrete actieplan in de hand en met de steun van de werkgroep chocolade zal Vlaanderen Lekker Land vervolgens de grote chocoladeproducenten benaderen met de vraag om samen een promotiecampagne uit te werken. Ik laat ook nagaan of F.I.T. acties uit het actieplan kan ondersteunen.

Dan zijn er de contacten met betrekking tot de promotie van ons bier. Met de federatie van de Belgische bierbrouwers heeft de vzw Vlaanderen Lekker Land al enkele jaren een goed contact. De eerste samenwerking dateert van 2009, voor het themajaar van het bier, met de campagne Leven in de Brouwerij. De federatie heeft haar leden toen aangemoedigd om mee te werken. Toerisme Vlaanderen heeft de aandacht voor de biercultuur – onder meer in Tournée Générale – toen voornamelijk voor de toeristische binnenlandpromotie gebruikt. Bij de evaluatie van de campagne is besloten dat bier ook toeristisch potentieel heeft in het buitenland.

In 2011 lanceerde Vlaanderen Lekker Land de campagne Jong Keukengeweld. Deze campagne laat jongeren tussen 18 en 30 jaar van 1 oktober tot 15 november voor 45 euro kennismaken met topgastronomie. Aan de 48 geselecteerde jonge topkoks is gevraagd om de Belgische bieren een ereplaats te geven in hun menu. Deze campagne loopt als een trein. Ik heb hier een hele stapel persartikels bij me, alleen al over die campagne. Die slaat dus overal goed aan. Ze krijgt heel veel weerklank. Volgens de eerste bevragingen zorgen de acties in de meeste restaurants voor een opmerkelijke stijging in het aantal reservaties van jonge mensen, die op die manier hun drempelvrees overwinnen en tegen democratische prijzen toegang krijgen tot die restaurants. Zoals gezegd hebben de media de campagne gretig opgepikt. Dit weekend is dat blijkbaar nog in De Zevende Dag gekomen. Ik heb het niet gezien. Ook in het buitenland is de campagne al belicht, met onder meer redactionele aandacht van www.bbc.com en diverse internationale magazines. De effectieve cijfers over deze campagne zullen natuurlijk pas na de afloop ervan beschikbaar zijn, dus ten vroegste in december.

In januari 2011 vond een overleg plaats tussen vzw Vlaanderen Lekker Land en oud-collega Sven Gatz over de mogelijke oprichting van een biermuseum in Brussel en de opportuniteit voor de promotie van de biercultuur in het buitenland. Toen bekend raakte dat hij voorzitter zou worden van de federatie van de Belgische bierbrouwers, is afgesproken om vanaf januari 2012 met een werkgroep bier een concreet actieplan voor de promotie van de biercultuur uit te werken. In het voorjaar van 2012 zal de vzw Vlaanderen Lekker Land dit plan voorleggen aan haar partners.

Ondertussen wordt bier zo veel mogelijk geïncorporeerd in andere concrete initiatieven. In juni 2011 stuurde Vlaanderen Lekker Land een jonge kok naar een culinaire promotieweek die Toerisme Vlaanderen in New York organiseerde. Bij het menu dat de jonge chef-kok presenteerde aan journalisten en vertegenwoordigers van de reissector, werd uitsluitend bier als begeleidende drank geschonken. Deze jonge chef-kok is Vincent Florizoone, één van de 48 jonge koks. Mijnheer Vanden Bussche, ik neem aan dat hij u welbekend is.

Hij werd voor één week op missie naar New York gestuurd. Daar mocht hij op diverse evenementen in samenwerking met F.I.T. de Amerikanen laten proeven van de Vlaamse gastronomie. Op 21 juli 2011 gebeurde dat op een press event voor een 70-tal Amerikaanse journalisten. De tussentijdse resultaten waren een reportage van Maria Lisella voor Global

Foodie, Meryl Pearlstein voor Gayot en Jane Levere voor de BBC. Op 23 juli 2011 gebeurde dat op een Saveur Event voor een 40-tal vertegenwoordigers van de trade sector. Het tussentijdse resultaat was dat er, naar aanleiding van deze smaakmaker, in samenwerking met Delta Airlines een gastronomische studiereis werd georganiseerd voor toptouroperators uit de VS, van 5 tot 9 oktober 2011. Naar verluidt waren zij heel tevreden. De gevolgen daarvan zullen we natuurlijk pas later zien. Touroperators worden uitgenodigd om producten mee op te nemen in hun pakketten, om promotie te doen. Ze zullen dat uiteraard niet allemaal doen, maar tot nu toe leveren die reizen en die uitnodigingen vaak heel goede resultaten op.

Uit mijn antwoord op de vorige vragen blijkt al dat er een heel sterke samenwerking is tussen de publieke sector en de privésector voor de promotie van de Vlaamse eetcultuur in al haar facetten. De vzw Vlaanderen Lekker Land bestaat uit de zes stichtende partners. Voor de publieke sector zijn dat de vijf provinciale toeristische organisaties. De privésector is vertegenwoordigd door de federatie Horeca Vlaanderen.

Deze partners betalen elk een vergelijkbare jaarlijkse bijdrage en elk een deel van de personeelskost van een medewerker. Ze dragen ook het grootste deel van de logistieke kosten. De horecafederatie draagt binnen de structuur dus een zesde bij. Vanuit Toerisme geef ik een werkingssubsidie. In 2011 bedroeg die 180.000 euro. Hetzelfde bedrag is ook ingeschreven in de begroting 2012.

Daarnaast ondersteunt Toerisme Vlaanderen de vzw, met een subsidie voor toeristische tewerkstellingsprojecten. De samenwerking met andere privé- of publieke partners gebeurt ad hoc en hangt af van het thema. De financiële inbreng van privébedrijven varieert van actie tot actie. Bij de oprichting van de vzw is wel vastgelegd dat alle ondernemingen gelijk worden behandeld, wat betekent dat in principe iedereen kan instappen in een actie van Vlaanderen Lekker Land. Natuurlijk zorgt de concrete inhoud en de uitwerking van de campagnes er automatisch voor dat er criteria zijn. Voor de actie in verband met streekproducten en authenticiteit konden natuurlijk alleen logiesuitbaters deelnemen die een arrangement met streekproducten aanbieden in een authentieke locatie. Voor de actie Jong Keukengeweld konden alleen chef-koks tot 35 jaar zich kandidaat stellen. Een jury heeft de 48 beste chef-koks geselecteerd. Zij hoeven geen bijdrage te betalen om deel te nemen.

De afdeling Streekproducten van VLAM investeerde in 2010 en 2011 mee in campagnes voor een beperkt bedrag, namelijk 5000 euro. De federatie van de Belgische bierbrouwers investeerde in 2011 ook 5000 euro in de campagne Jong Keukengeweld. Ook om chocolade en bier voldoende te kunnen promoten, zal aan alle producenten worden gevraagd om mee te investeren.

Mijnheer Van Overmeire, de Vlaamse Regering heeft enkele maanden geleden een nieuw merkbeleid goedgekeurd, met 'baanbrekend vakmanschap' als centraal concept. Elk beleidsveld vertaalt dit concept in zijn domein. Voor Toerisme betekent dit dat we de klemtoon leggen op belevingen die dit baanbrekend vakmanschap op al onze buitenlandse markten versterken. Met andere woorden, we gaan dus op zoek naar het baanbrekend vakmanschap in die productlijnen waarvoor Vlaanderen bekend staat: ons erfgoed, onze fietscultuur, onze mode, maar ook onze rijke eet-, drink en tafelcultuur. Als we naar die laatste productlijn kijken, wat maakt Vlaanderen dan baanbrekend? Voor bier gaat het niet gewoon om bier, maar wel om het vakmanschap van de brouwer, zijn passie, zijn drang naar perfectie, het zoeken naar het juiste gistinggehalte, zijn creativiteit om nieuwe bieren te ontwikkelen binnen de traditie van de streekbieren. Dat maakt ons uniek. Dat maakt dat we ons kunnen positioneren tot op moeilijke markten, zoals de Amerikaanse. U weet allemaal net zo goed als ik dat Vlaanderen uniek is omdat er sprake is van compleet verschillende soorten bieren op zo'n kleine afstand. Het gaat om een exportproduct dat gegeerd is en waarbij het vakmanschap heel sterk aan bod komt.

Voor chocolade geldt een gelijkaardige redenering: Vlaanderen maakt niet gewoon lekkere chocolade, want dat gebeurt ook in andere landen. Wij staan bekend om de kunstwerken die

we maken van chocolade. Onze chocolatiers experimenteren met smaken en vormen, ze laten je snuiven, ze schilderen met chocolade... Dat is iets waarin Vlaanderen zich onderscheidt van andere regio's. In 2011, 2012 en 2013 zal ook Vlaanderen Lekker Land samen met haar toeristische en horecapartners Vlaanderen promoten als een regio waar je als toerist culinair wordt verwend. Het merkbeleid zal richtinggevend zijn voor alle promotie.

Knowhow en talent vinden we ook terug op gastronomisch niveau. Vlaanderen telt zeer veel goede chef-koks, die verbluffende gerechten creëren. Het jaarlijkse gastronomisch evenement The Flemish Primitives illustreert hoe onze Vlaamse keuken ook vandaag blijft evolueren. De actie Jong Keukengeweld is een ander voorbeeld dat ook voor de promotie van Vlaanderen in het buitenland bruikbaar is. Vlaanderen heeft ten opzichte van andere landen een sterke opkomende generatie jonge topkoks. Zij brengen een moderne versie van klassieke streekproducten en -gerechten. Dat is ook belangrijk. De authenticiteit speelt een rol. Ik denk dat we dat zelf ook allemaal ervaren als we naar het buitenland gaan: we gaan niet naar Spanje of Italië om een hamburger te eten, maar we zoeken de streekproducten, de authenticiteit, de lokale drank, de fijne lokale gerechten. Dat is ook wat wij promoten: de klassieke streekproducten, zeg maar de 'terroir'.

De jonge koks worden onder de noemer Flanders for Foodies gepromoot in het buitenland. De website www.flandersforfoodies.be dient vooral om de buitenlandkantoren van Toerisme Vlaanderen te helpen om de Vlaamse eetcultuur in hun markt te promoten. Diverse jonge chefs hebben al meegewerkt aan promotieacties die buitenlandkantoren van Toerisme Vlaanderen hebben opgezet.

Ook de typisch Vlaamse tafelcultuur heeft toeristische waarde en vraagt vakmanschap. Vlamingen hebben een traditie van lang en gezellig tafelen, zowel thuis als op restaurant. In de mooi ingerichte restaurants krijg je de tijd om rustig te genieten van lekkere gerechten, zonder dat je – zoals dat soms in het buitenland gebeurt – gevraagd wordt om plaats te ruimen voor de volgende klanten.

De voorzitter: De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Jean-Jacques De Gucht: Dank u, minister, voor uw antwoorden. U noemt de drie partners met wie u voor de chocolade aan tafel zit: Belcolade en twee personen. Waarom noemt u enkel Belcolade? U zegt dat Belcolade de grootste producent is. Volgens mij is Barry Callebaut uit Wieze de grootste chocoladeproducent, niet alleen van België maar ook van de wereld. Het is wellicht interessant om ook met die mensen rond de tafel te zitten. Op welke basis hebt u die personen gekozen? U zegt dat u ook met andere productiebedrijven aan tafel zult zitten. Wat zijn de verder te volgen stappen?

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Misschien heb ik even niet goed opgelet. Ik hoorde dat er samenwerking is met F.I.T. in Amerika. Maar over het VLAM heb ik niets gehoord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer Sintobin, u hebt inderdaad niet goed opgelet. Ik heb gezegd dat het VLAM heeft meegewerkt voor een bedrag van 5000 euro in een van de projecten.

Mijnheer De Gucht, ik heb niet gezegd met welke personen er moet worden samengewerkt: de vzw bepaalt dat, ik werk het actieplan uit. Het is de bedoeling dat alle producenten de kans krijgen om daarin mee te gaan. Het is een van de beleidslijnen om iedereen op een gelijke manier te behandelen. Zodra het concept is uitgewerkt, zal men kansen geven aan iedereen om daarin mee te stappen en om samen de hele promotiecampagne uit te werken.

Ik ken de persoon uit Brugge, van wie ik weet dat hij in het paleis aan de Meir een schitterende, belevenisvolle chocolaterie heeft. Hij is een echte kunstenaar. Die mensen zijn omwille van hun kennis en expertise aangesproken om mee het concept te helpen uitdenken. Het is niet meer dan dat.

Als het waar is dat Belcolade niet de grootste chocoladeproducent is, dan is dat op zich niet zo erg. Het concept blijft overeind.

De voorzitter: De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Jean-Jacques De Gucht: Ik trek helemaal niet in twijfel dat de drie personen een verdienste hebben op het vlak van chocolade. Ik vroeg alleen op welke basis zij gekozen werden.

Minister, u had het daarnet over jonge chefs. Is er, in dat bredere verhaal ten aanzien van het buitenland, nog plaats voor andere zaken? Zit het culinaire in een groter verhaal? Of is het enkel op dat culinaire toegespitst? U wilt chocolade en bier in een breder toeristisch verhaal schetsen. U hebt dat op het culinaire vlak doorgetrokken. Maar zijn er in het algemene toeristische verhaal ook zaken waarmee u dat doortrekt? Bijvoorbeeld het bezoeken van bepaalde streken en dergelijke meer? Niet zozeer rond het culinaire, maar rond de andere zaken die die streken te bieden hebben?

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer De Gucht, u bent nieuw in deze commissie. Het is evident dat wij in het buitenland heel sterke promotie doen. Dat doen wij in de eerste plaats in het verre buitenland met onze zes kunststeden. Dat is evident. Dat gebeurt in de vorm van een totaalbeleving. Daar lopen horizontale lijnen door. Dit is er een van. Specifieke zaken vallen onder de noemer ‘cutting edge craftsmanship’ en worden mee gepromoot. Wij voelden aan dat we met betrekking tot het vakmanschap inzake gastronomie, bier en chocolade meer kunnen doen. Dit is geen verhaal op zich. De hele toeristische promotie is ontzettend veel breder.

Ook de binnenlandse toeristische promotie speelt daar sterk op in. De toeristische promotie is tientallen keren breder.

De keuze van de partners is gebeurd door de vzw en het agentschap. Dit is geen voorafname op de samenwerking. Ik weet niet hoe zij daartoe gekomen zijn. Wij leggen het hele toeristische beleid vast in onze beleidsbrieven, beleidsnota en decreten. Het agentschap voert autonoom het beleid en is ervoor verantwoordelijk, zoals de leidende ambtenaar de mensen aanwerft en ontslaat en ervoor zorgt dat de buitenlandkantoren een goede, performante werking hebben. Dat is nu eenmaal het concept Beter Bestuurlijk Beleid: het is niet de minister die daarover gaat.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Stefaan Sintobin tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over het inzetten van reddingsdiensten aan de Vlaamse kust buiten de vastgelegde periode - 109 (2011-2012)

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Minister, mijn vraag komt nu al jaren na elkaar terug in deze commissie. De enige collega die nog overblijft, weet waarover ik het heb. Het enige verschil met andere jaren is dat het dit keer gebeurt in het najaar, terwijl we anders de vragen in het voorjaar hebben doordat we dan soms kunnen genieten van goed weer. Dan gaan de mensen graag pootjebaden of zwemmen. Nu was het een nazomer – hoewel we niet kunnen spreken van een nazomer, want we hebben geen zomer gehad.

In de periode eind september-begin oktober trokken massa's toeristen naar de kust om te genieten van het mooie weer. Zij konden niet pootjebaden of zwemmen omdat er geen reddingsdiensten meer waren.

De discussie is bekend. Westtoer dringt nu aan op meer flexibiliteit bij de kustredders.

Op woensdag 5 oktober was er een overleg met alle actoren: Westtoer, de kustburgemeesters en – maar daar ben ik niet zeker van – Toerisme Vlaanderen.

De finale vraag is, zoals elk jaar: wie betaalt wat en wie is waarvoor verantwoordelijk? Minister, u hebt in het verleden altijd gesteld dat de Vlaamse overheid geen subsidie zou geven voor de uitbreiding van de kustreddingsdiensten. U hebt wel enkele suggesties gedaan over het inzetten van leraren lichamelijke opvoeding en van interimbureaus. Op een vraag van de heer Johan Verstreken hebt u vorig jaar gesuggereerd om via het Impulsfonds van het Kustactieplan geld vrij te maken. Blijkbaar is er toen 400.000 euro gegaan naar de Intercommunale Kustreddingsdienst West-Vlaanderen (IKWV) voor de uitbreiding van de reddingsdienst. Maar blijkbaar is dit nog niet voldoende.

Westtoer dringt aan op meer flexibiliteit. Sommige mensen zeggen dat er redders moeten zijn wanneer het warm is, net zoals de strooidiensten moeten strooien wanneer het glad is – of die datum hen nu uitkomt of niet.

Minister, hebt u zicht op de resultaten van het overleg van woensdag 5 oktober? Zo ja, wat was de uitkomst van dit overleg? Welke initiatieven kunt of wilt u nemen in dit dossier?

Ik hoor dat de provincie wel bereid is om een uitbreiding van de kustreddingsdiensten te financieren, maar dan natuurlijk op voorwaarde dat ook de Vlaamse overheid hieraan meedoet. Anderzijds zijn er natuurlijk – maar dat zal de heer Vanden Bussche straks ongetwijfeld tegenspreken – stemmen die opgaan dat alles gefinancierd moet worden door de gemeenten omdat zij ook de lusten hebben van de massa toeristen aan onze Vlaamse kust.

De voorzitter: De heer Vanden Bussche heeft het woord.

De heer Marc Vanden Bussche: Voorzitter, minister, de collega heeft toch een klein beetje onzin verteld. In de eerste plaats is het zo dat de organisatie van de kustreddingsdiensten uitsluitend een gemeentelijke bevoegdheid is. We hebben ons verenigd in de IKWV waarin we de reddingsdiensten organiseren. De provincie geeft ons een bepaalde subsidie. Die is welkom, maar wij zijn geen vragende partij. We nemen onze verantwoordelijkheid op. We vragen als kust trouwens aan de minister ook geen geld om de kustreddingsdiensten te organiseren. Er is wel eens een incentive gekomen om een bepaalde doelstelling te halen.

Naar aanleiding van de vragen die gesteld werden, hebben de kustburgemeesters al enkele jaren geleden beslist om van 15 juni tot 15 september reddingsdiensten te organiseren. De kustburgemeesters hebben beslist om dat ongewijzigd te laten om verschillende redenen, maar niet het minst omdat het buiten die periode heel moeilijk praktisch organiseerbaar zou zijn. Alles staat of valt immers met de jobstudenten en die zijn buiten deze periode niet vrij.

Ik wil ook het volgende misverstand uit de wereld helpen. Bepaalde kuststeden zijn zogezegd ‘open’ buiten deze periode, maar dan gaat dat maar over een beperkt aantal posten. Blankenberge organiseert bijvoorbeeld wel een reddingsdienst buiten deze periode, maar het gaat dan misschien over één of twee posten. Ook wij in Koksijde hebben soms een flexibele regeling en dan laten we bijvoorbeeld de centrumpost open.

Het is ook zo dat de pers hier een rol in speelt. Vanaf het ogenblik dat het mooi weer is, begint die te huilen om reddingsdiensten. We hebben het meegemaakt in het voorjaar en toen was het water misschien maar 13 of 14 graden, men kon nog niet zwemmen. Toch stelde men dat er reddingsdiensten georganiseerd dienden te worden. We merken dit ook nu opnieuw, tijdens dit najaar. De burgemeester van Oostende heeft opgemerkt dat er eens zou moeten worden bekeken hoeveel mensen nog in het water zitten na 18.30 uur. We kunnen niet te allen tijde voorzien in redders aan de kust.

Dit alles maakt ons een klein beetje kregelig, want we weten hoeveel inspanningen we met de gemeenten leveren. Als we dit vergelijken met het buitenland, zijn we eigenlijk toonaangevend. U mag overal in Europa op zoek gaan, het is nergens beter georganiseerd dan bij ons aan de kust.

We hebben ook gedacht aan een andere formulering. Nu is het verboden om te zwemmen buiten de uren dat er reddingsdiensten zijn. We moeten misschien vertrekken van het standpunt dat het altijd toegelaten is om te zwemmen op eigen risico, maar dat de gemeenten, om tegemoet te komen aan de toeristen, op bepaalde momenten reddingsdiensten organiseren. De bewijslast wordt hiermee in feite omgekeerd. De toeristen zijn in de eerste plaats zelf verantwoordelijk.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Voorzitter, ik wil toch nog even kort reageren op het feit dat ik ‘onzin’ zou vertellen – ik vind dat een beetje grof, maar bon. Als ik onzin vertel, scheelt er toch iets aan de communicatie van de kustburgemeesters ten aanzien van de media.

Mijnheer Vanden Bussche, ik heb een ‘print out’ bij van onze regionale tv-zender van 5 oktober 2011: “Intussen vragen de kustburgemeesters een structurele subsidie van de overheid voor de strandredders in het hoogseizoen. Dat kwam vanmorgen aan bod op het overleg van de tien kustburgemeesters.” Ik veronderstel dat u daarbij was. U zegt wel dat u geen geld vraagt, maar ik moet dan overal het tegenovergestelde lezen. *(Opmerkingen van de heer Marc Vanden Bussche)*

Dan zeg ik u dat ik geen onzin vertel, maar dat jullie slecht communiceren.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Voorzitter, ik wil eerst een paar zaken zeggen die ik in het verleden ook al heb gezegd. Ik sluit me om te beginnen aan bij wat de heer Vanden Bussche heeft gezegd. We zijn inderdaad een voorbeeld. U zult nergens anders kusten vinden waar zo goed, gestructureerd en veilig, met kwaliteitsnormen voor redders en met reddingsboten, wordt gezorgd voor de bewaking van onze stranden.

Ik heb de cijfers bij van 2011. Er zijn ongeveer 1400 strandredders aangeworven, verdeeld over 82 reddersposten. In de periode juli-augustus waren er 177 interventies, waarvan een tiental ernstig. Het is natuurlijk zo dat het een minder goede zomer betrof, in goede zomers is het aantal interventies veel groter, maar dit wijst er toch op dat er een heel grote dekking is.

Het is natuurlijk zoals het Monster van Loch Ness dat telkens opnieuw opduikt. De twee sprekers hebben er al op gewezen. Dit jaar was er een hete paasvakantie en ook een warm najaar. Het klopt dat de media dan telkens weer de situatie een beetje opkloppen. Ik heb met Pasen ook relativerend gereageerd en ik heb gezegd dat men al een ijsbeer moest zijn om met die temperatuur in het water te gaan. Ouders die verantwoordelijk zijn, laten hun jonge kinderen op dat moment niet in het water dat nog niet opgewarmd is. De consument is natuurlijk veeleisend en vraagt steeds meer. Ook deze vraag komt dus altijd terug, of we dat nu graag hebben of niet.

Ik ben het volledig eens met de heer Vanden Bussche dat dit een verantwoordelijkheid van de kustgemeenten is. Ze hebben zich daarvoor georganiseerd in een intercommunale. Ik heb inderdaad in het kader van een impulsprogramma een kleine 400.000 euro ter beschikking gesteld om de uitbreiding te laten plaatsvinden, maar die is trouwens niet tot 15 september, maar tot 5 september, mijnheer Vanden Bussche, van 15 juni tot 5 september.

Ik heb ook begrepen van het overleg in het platform voor het impulsprogramma dat iedereen zei dat ze geen beroep meer wilden doen op dat programma. Dat was niet aan de orde, men wou een structurele oplossing. Wordt er geld gevraagd of niet? Ik kan u in elk geval zeggen dat het met de impulsprogramma’s die ik heb, niet mogelijk is. Ik hoor van de heer Vanden Bussche die ook burgemeester is van een van onze meest bekende kustgemeenten, dat er geen vraag gesteld wordt naar middelen.

De vraag is of er nog een verbreding moet gebeuren, maar dat is een verantwoordelijkheid van de gemeenten. Bepaalde kustgemeenten beslissen om op bepaalde momenten een breder

aanbod te verschaffen. Ze zorgen ervoor dat er ook in de periode na 5 september en in de periode voor 15 juni op heel zonnige dagen, redders zijn. Dat is hun eigen beslissing. Ze zien daar ongetwijfeld ook een manier in om de aantrekkelijkheid te verhogen van hun badplaats.

Ik denk, mijnheer Vanden Bussche, dat het mits enige creativiteit wel mogelijk is om een uitbreiding te doen. Studentenarbeid is nu gelukkig ook toegelaten over een langere periode dan vier weken. Vroeger was dit alles heel gelimiteerd. Ik meen dat jonge mensen soms bereid zijn om opgeroepen te worden in een weekend. Er zijn ook heel veel mensen die bij de brandweer werken en die een brevet hebben van redder. Er zijn ook politiemensen die over dat brevet beschikken. Het gaat op die momenten inderdaad over een kleinere bezetting, niet over de 82 posten. Als we een bestand zouden aanleggen, lijkt het me mogelijk om dit te doen, maar het is een autonome beslissing van de gemeenten om breder te gaan of niet. Als ze dat willen doen, denk ik dat er oplossingen gevonden kunnen worden. Ze moeten hier natuurlijk ook geld in willen stoppen, maar het is dan hun eigen keuze.

Wat mij betreft, herhaal ik dat het is gebeurd in het kader van het impulsprogramma. Men vraagt terecht om een structurele regeling van 15 juni tot 5 september. Dit kan niet met de toeristische impulsprogramma's, want die zijn er precies gekomen om de uitbouw gedurende twee jaar mee te ondersteunen en op de rails te zetten. Het is nu de taak van de kust-burgemeesters, die volgens mij mans of 'vrouws' genoeg zijn om daar werk van te maken.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■